กุลรัมภา เศรษฐเสถียร
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัญหาการเกาะเกี่ยวความในเรียงความภาษาญี่ปุ่น: กรณีศึกษาผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทย*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเกาะเกี่ยวความหรือการเชื่อมโยงทางความหมายอย่างมีเอกภาพในเรียงความภาษาญี่ปุ่น ซึ่งเขียนโดยผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทยในระดับมหาวิทยาลัย ผู้เรียนส่วนใหญ่ผ่านการสอบJLPTระดับN2 จากการวิเคราะห์โครงสร้างเรียงความและปัญหาการเกาะเกี่ยวความในเรียงความจำนวน 23 ฉบับ พบปัญหาการเกาะเกี่ยวความใน 4 ประเด็นหลัก ปัญหาที่พบมากที่สุดคือการขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหา โดยในระดับเนื้อเรื่ององค์รวม กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มการเขียนบทสรุปหรือบทนำไม่สอดคล้องกับใจความสำคัญ ส่วนในระดับย่อหน้า พบการเขียนประโยคสนับสนุนหรือประโยคสรุปกว้างกว่าประเด็นหลัก ปัญหาอันดับที่2 คือเนื้อเรื่องไม่สอดคล้องกับหัวข้อเรียงความ กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างบางส่วนเขียนประโยคใจความสำคัญหรือเนื้อหากว้างกว่าหัวข้อเรียงความ ปัญหาอันดับที่3 คือการลำดับเนื้อหามีความวกวนหรือซ้ำซ้อน พบปัญหา เช่น กลุ่มตัวอย่างบางส่วนเขียนเนื้อหาคล้ายบทนำซ้ำในเนื้อเรื่องหรือบทสรุป หรือเขียนประโยคสนับสนุนหลังประโยคสรุป ปัญหาอันดับที่4 คือ การขาดความเป็นเอกภาพในด้านการใช้คำศัพท์และรูปประโยคที่สำคัญของเรียงความ มีการใช้คำศัพท์ในย่อหน้าสรุปที่แตกต่างจากในบทนำหรือเนื้อเรื่อง และพบว่าการใช้คำสันธานแสดงลำดับที่ยังมีข้อผิดพลาดอยู่ ผู้วิจัยเห็นว่าในการเรียนการสอนการเขียนเรียงความภาษาญี่ปุ่น จำเป็นต้องให้ผู้เรียนตระหนักถึงโครงสร้างเรียงความและความสัมพันธ์ทางความหมายของทุกประโยค โดยสามารถนำกรอบการวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความทั้ง 4 ประเด็นข้างต้น ซึ่งได้อธิบายแนวทางการรักษาความเป็นเอกภาพไว้อย่างเป็นรูปธรรม มาประยุกต์ใช้ในการสอนได้

คำสำคัญ

การเกาะเกี่ยวความ, เรียงความภาษาญี่ปุ่น, โครงสร้างเรียงความ, ใจความสำคัญ, ผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทย

* งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีงบประมาณ 2564 และได้รับหนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยแบบยกเว้น จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (COE No. COE62/078)

Kulrumpa Srestasathiern
Faculty of Humanities, Kasetsart University

The problems of Coherence in Japanese Composition: A Case Study of Thai Students Majoring in Japanese*

Abstract

The objective of this research was to study the problems of coherence in Japanese compositions written by Thai undergraduate students majoring in Japanese. Most participants passed JLPT N2. After analyzing the structure and coherence of 23 Japanese compositions, four main problems were identified. The most common problem is the lack of unified content. At the overall structure, the participants tended to write a summary or introduction that was not consistent with the main idea. At the paragraph structure, the supporting sentence or concluding sentence was boader than the topic sentence. The second problem is the lack of consistency between the content and topic. Some participants wrote main idea or detailed content that was broader than the topic. The third problem is poorly organized content or redundancy. For example, some participants wrote details that were mentioned in the introduction again in a body or wrote the supporting sentence after the concluding sentence in the same paragraph.The fourth problem is the lack of unity in terms of word use and sentence structure. Some words in a summary were different from ones used in an introduction or body. Besides, the wrong usages in sequence connectors were identified. The researcher found that, it is vital to make learners understand the structure of a composition and the relationships between the meanings of all the sentences. The analysis framework of the four problems of coherence above explains a practical way to maintain the unity of content and can be used to develop guidelines for teaching Japanese composition.

Key words

coherence, Japanese composition, structure of composition, main idea, Thai students majoring in Japanese

* This research was funded by Department of Eastern Languages, Faculty of Humanities, Kasetsart University, in fiscal year 2021, and has been given a Certificate of Exemption from the Kasetsart University Research Ethics Committee (COE No. COE62/078).

1. บทนำ

เรียงความคืองานเขียนที่ผู้เขียนถ่ายทอดเรื่องราว ความคิด หรือทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเนื้อหามีความถูกต้องและเขียนด้วยสำนวนภาษาที่เรียบเรียงอย่างมีลำดับขั้นตอน (สมเกียรติ เชวงกิจวณิจและชิซุกุ ยานางิซาวะ, 2560: 12) ในการเขียนเรียงความ ผู้เขียนจำเป็นต้องคำนึงถึงความเข้าใจของผู้อ่าน ใจความสำคัญ และความเป็นเอกภาพของเนื้อเรื่องทั้งหมด[1] (田中・阿部, 2014) ดังนั้นทักษะการเขียนเรียงความจึงถือเป็นทักษะสำคัญที่จำเป็นจะต้องฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญในการเขียนโดยคำนึงถึงปัจจัยดังกล่าว

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ปัญหาในงานเขียนของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น เช่น เรียงความภาษาญี่ปุ่น รายงานภาษาญี่ปุ่น พบว่ามีประเด็นศึกษาหลัก 2 ระดับ คือ 1. การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในระดับคำหรือระดับประโยคที่ผู้เรียนใช้ เช่นงานวิจัยของ浅井 (2002), Pattarawan他 (2005), 森本 (2016) และ 2. การวิเคราะห์ในระดับตัวบทหรือเนื้อหาที่ต่อเนื่องตลอดกันทั้งเรื่อง ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็นการวิเคราะห์การเชื่อมโยงความหรือการเชื่อมโยงทางไวยากรณ์และคำศัพท์ (Cohesion) เช่นงานวิจัยของ藤森 (2005), 張 (2012) และการวิเคราะห์การเกาะเกี่ยวความหรือการเชื่อมโยงทางความหมายอย่างเป็นเอกภาพ (Coherence) เช่นงานวิจัยของ小森・内藤 (2015), (2016)

เรียงความของผู้เรียนมักถูกประเมินด้านความถูกต้องทางไวยากรณ์หรือการใช้สำนวนภาษามากกว่าด้านการเชื่อมโยงทางความหมายอย่างเป็นเอกภาพ แต่งานวิจัยด้านการประเมินเรียงความจากมุมมองของผู้อ่านหลายงานพบว่าการเชื่อมโยงทางความหมายเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าเรียงความเรื่องนั้นๆเข้าใจง่ายหรือยากมากกว่าปัญหาระดับคำศัพท์หรือปัญหาไวยากรณ์ในประโยค (田中・坪根, 1998 ; 田代, 2009 ; 長谷川・堤, 2012) จะเห็นได้ว่าเนื่องจากเรียงความเกิดจากการร้อยเรียงประโยคหลายประโยคเข้าด้วยกันเพื่อสะท้อนใจความสำคัญของเรื่อง ดังนั้นการวิเคราะห์เรียงความจากมุมมองของการเกาะเกี่ยวความหรือการเชื่อมโยงทางความหมายจึงเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นต่อไป

นอกจากนี้ ทักษะการเขียนเรียงความโดยคำนึงถึงความเป็นเอกภาพของเนื้อเรื่องยังเป็นพื้นฐานสำคัญประการหนึ่งของการเขียนเพื่อวัตถุประสงค์เชิงวิชาการ (Academic writing) (田中・阿部, 2014) ดังนั้นการเรียนการสอนการเขียนเรียงความภาษาญี่ปุ่นในระดับมหาวิทยาลัยที่มีวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นจึงควรคำนึงถึงความสำคัญของทักษะนี้ เพราะสำหรับนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น นอกจากการเขียนเรียงความภาษาญี่ปุ่นแล้ว ส่วนใหญ่ยังจำเป็นต้องเรียนการเขียนรายงานหรือวิทยานิพนธ์ขนาดสั้น ซึ่งถือเป็นงานเขียนเพื่อวัตถุประสงค์เชิงวิชาการด้วย

ด้วยที่มาและความสำคัญข้างต้น งานวิจัยฉบับนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาปัญหาการเกาะเกี่ยวความในเรียงความภาษาญี่ปุ่นซึ่งเขียนโดยผู้เรียนชาวไทยที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกในมหาวิทยาลัย โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากโครงสร้างเรียงความ อันจะนำไปสู่ความเข้าใจในปัญหาการเกาะเกี่ยวความ ตลอดจนนำไปใช้โประโยชน์ต่อการเสนอแนะแนวทางการสอนการเขียนเรียงความภาษาญี่ปุ่นต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความที่พบในเรียงความภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทยในระดับมหาวิทยาลัย

---

[1] คุณสมบัติดังกล่าวหมายรวมถึงงานเขียนที่ต้องการให้ข้อมูลกับผู้อ่าน โดยมีใจความสำคัญที่ผู้เขียนต้องการจะสื่ออย่างชัดเจน ซึ่งหมายรวมถึงเรียงความด้วย (田中・阿部, 2014)

2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการสอนการเขียนเรียงความภาษาญี่ปุ่นในระดับมหาวิทยาลัย จากมุมมองของการเกาะเกี่ยวความ

3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและการทบทวนวรรณกรรม

3.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยฉบับนี้อยู่ในขอบเขตของทฤษฎีภาษาศาสตร์ข้อความต่อเนื่อง (Text Linguistics)[2] ซึ่งHalliday and Hasan (1976) ได้กล่าวถึงนิยามของตัวบท (Text) ไว้ดังนี้

The word TEXT is used in linguistics to refer to any passage, spoken or written, of whatever length, that does form a unified whole. (Halliday and Hasan 1976: 1)

A text is a unit of language in use. It is not a grammatical unit, like a clause or sentence; and it is not defined by its size. (Halliday and Hasan 1976: 1)

A text is best regarded as a SEMANTIC unit: a unit not of form but of meaning. (Halliday and Hasan 1976: 2)

จากข้อความด้านบน สามารถสรุปได้ว่า ตัวบทเป็นคำที่ใช้ในด้านภาษาศาสตร์เพื่ออ้างถึงข้อความในภาษาพูดและภาษาเขียนที่มีความยาวเท่าใดก็ได้ แต่ต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ตัวบทคือหน่วยทางภาษาในแง่ของการใช้ไม่ใช่หน่วยทางไวยากรณ์เหมือนวลีหรือประโยค สามารถกล่าวได้ว่าตัวบทคือหน่วยทางความหมาย ไม่ใช่หน่วยทางรูปแบบ

ลักษณะของตัวบท (Textuality) ที่ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบ 7 ประการ คือ 1. การเชื่อมโยงความ (Cohesion) 2. การเกาะเกี่ยวความ (Coherence) 3. จุดประสงค์ในการสื่อสารของผู้ส่งสาร (Intentionality) 4. ทัศนคติในการรับรู้ของผู้รับสาร (Acceptiability) 5. สารที่ต้องการจะสื่อ (Informativity) 6. สถานการณ์ (Situationality) 7. สหบท (Intertexuality)[3] (Beaugrande and Dressler, 1981) ดังนั้นตัวบทจึงเป็นหน่วยทางภาษาที่อยู่เหนือระดับประโยค ซึ่งต้องตีความจากเนื้อความทั้งหมดซึ่งล้วนเกี่ยวข้องกันในแต่ละบริบท

อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีภาษาศาสตร์ข้อความนั้นได้แบ่งการวิเคราะห์ตัวบทออกเป็น 2 แนวทางหลักคือ การเชื่อมโยงความและการเกาะเกี่ยวความ การเชื่อมโยงความคือกลไกการเชื่อมโยงทางไวยากรณ์และคำศัพท์ โดยวิเคราะห์จากคำพูดหรือตัวอักษรที่ปรากฏในประโยคที่มาก่อนและประโยคที่ตามมา ส่วนการเกาะเกี่ยวความนั้น Beaugrande and Dressler (1981) ได้อธิบายความหมายไว้ดังนี้

The second standard will be called COHERENCE and concerns the ways in which the components of the TEXTUAL WORLD, .i.e. the configuration of CONCEPTS and RELATIONS which underlie the surface text, are mutually accessible and relevant. (Beaugrande and Dressler, 1981: 4)

---

[2] Text และ Discourse เป็นคำที่ใช้เรียกหน่วยทางภาษาที่อยู่เหนือระดับประโยค แต่ Text เป็นคำที่นิยมใช้ในงานวิจัยของประเทศทางยุโรป ส่วน Discourse เป็นคำที่นิยมใช้ในหมู่นักวิจัยชาวอเมริกัน สามารถกล่าวได้ว่าภาษาศาสตร์ข้อความต่อเนื่อง (Text Linguistics) และการวิเคราะห์ภาษาระดับข้อความ (Discourse Analysis) มุ่งประเด็นศึกษาไปยังภาษาที่อยู่เหนือระดับประโยคเช่นเดียวกัน (池上, 1983) อย่างไรก็ตาม ขอบเขตงานวิจัยด้าน Discourse Analysis ไม่ได้มีเพียงมิติทางด้านภาษาศาสตร์ดังที่กล่าวมาแล้วเท่านั้น แต่ยังมีมิติทางด้านสังคมศาสตร์ด้วย (จันทิมา, 2561) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ทฤษฎีภาษาศาสตร์ข้อความต่อเนื่อง เพราะทฤษฎีนี้มุ่งประเด็นศึกษาไปยังภาษาศาสตร์และการใช้ภาษาเพียงประเด็นเดียว

[3] สหบทหมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทหนึ่งกับตัวบทที่มีมาก่อนและตัวบทที่จะตามมา

สรุปความได้ว่า การเกาะเกี่ยวความเป็นองค์ประกอบที่2 ของตัวบท การก่อร่างสร้างตัวของความคิดและความสัมพันธ์ที่อยู่ภายใต้ตัวอักษรที่ปรากฏในตัวบท ต้องสามารถเข้าใจได้และมีความเกี่ยวข้องกัน

สามารถกล่าวได้ว่าการเกาะเกี่ยวความคือการเชื่อมโยงทางความหมายของเนื้อเรื่องอย่างต่อเนื่องและมีเอกภาพ การเกาะเกี่ยวความนี้ต้องอาศัยการตีความในตัวบทนั้นๆด้วย บางครั้งในตัวบทอาจมีการเกาะเกี่ยวความแต่ไม่มีการเชื่อมโยงความ ในกรณีนี้ถือว่าไม่เป็นปัญหา

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเลือกที่จะใช้แนวคิดการเกาะเกี่ยวความมาใช้วิเคราะห์เรียงความภาษาญี่ปุ่น เพราะการเกาะเกี่ยวความหรือการเชื่อมโยงทางความหมายอย่างเป็นเอกภาพนั้นเป็นคุณสมบัติที่ตัวบทต้องมี และเป็นสิ่งที่สะท้อนว่าผู้เขียนได้ตระหนักถึงการสื่อสารใจความสำคัญและความสัมพันธ์ทางความหมายของทุกๆประโยคอย่างแท้จริง จากการศึกษาทฤษฎีข้างต้น คำว่าการเกาะเกี่ยวความในงานวิจัยนี้หมายถึง ความเป็นเอกภาพของใจความสำคัญและการเชื่อมโยงความหมายของทุกๆประโยคในเรียงความให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

3.2 การทบทวนวรรณกรรม

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในบทนำว่า การวิเคราะห์งานเขียนภาษาญี่ปุ่นที่เขียนโดยผู้เรียนนั้น มีการวิเคราะห์ทั้งในระดับข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์หรือประโยค และการวิเคราะห์ในระดับตัวบทหรือเนื้อเรื่องโดยรวม ในหัวข้อที่3.2 จะขอกล่าวถึงงานวิจัยที่วิเคราะห์ในระดับตัวบท โดยได้หยิบยกมา 3 แนวทางคือ 1. การวิเคราะห์จากรูปแบบโครงสร้างเรียงความ (談話のパターン) 2. การวิเคราะห์จากมุมมองการเชื่อมโยงความ 3. การวิเคราะห์จากมุมมองการเกาะเกี่ยวความ แม้ว่าในงานวิจัยนี้จะใช้แนวทางการวิเคราะห์จากมุมมองการเกาะเกี่ยวความเพียงอย่างเดียว แต่ผู้วิจัยเห็นว่าควรกล่าวถึงงานวิจัยที่ใช้แนวทางการวิเคราะห์จากรูปแบบโครงสร้างเรียงความและการเชื่อมโยงความด้วย เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นลักษณะวิธีการวิเคราะห์ของแต่ละแนวทางและแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ผู้วิจัยเลือกวิเคราะห์ข้อมูลเรียงความจากมุมมองการเกาะเกี่ยวความ

สำหรับการวิเคราะห์งานเขียนจากมุมมองของรูปแบบโครงสร้างเรียงความ ขอกล่าวถึงงานของ 門脇 (1999) ที่ได้เก็บข้อมูลเรียงความของผู้เรียนชั้นต้น โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่เรียนรูปแบบของโครงสร้างเรียงความแบบองค์รวม (全体的構造) จากตำรา และกลุ่มที่ไม่ได้เรียน วิเคราะห์โดยแบ่งขอบเขตเนื้อหาในเรียงความทั้งหมดออกเป็น 3 ส่วนคือการกล่าวถึงเนื้อหาโดยรวม รายละเอียดที่เฉพาะเจาะจง และการแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อเรื่อง ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้เรียนที่เรียนโครงสร้างเรียงความ ตระหนักถึงรูปแบบดังกล่าวและนำมาใช้ในการเขียนเรียงความทำให้สามารถลำดับเรื่องได้ดีกว่า งานวิจัยนี้นำมาสู่แนวคิดที่ว่าการสอนโครงสร้างการเขียนเรียงความสามารถเริ่มได้ตั้งแต่ชั้นเรียนของผู้เรียนชั้นต้น อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่า ผลวิจัยดังกล่าวอาจไม่สามารถระบุชัดเจนได้ว่าผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของโครงสร้างเรียงความอย่างแท้จริงหรืออาจเป็นเพียงการใช้โครงสร้างตามเรียงความต้นแบบเท่านั้น จะเห็นได้ว่าการวิเคราะห์โครงสร้างแบบองค์รวม โดยขาดการวิเคราะห์ความโครงสร้างย่อยของแต่ละย่อหน้าและหน้าที่ของแต่ละประโยค ทำให้ไม่เห็นถึงสัมพันธ์ทางความหมายของแต่ละประโยค ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนตระหนักถึงโครงสร้างเรียงความโดยแท้จริงหรือไม่

ส่วนการวิเคราะห์จากมุมมองของการเชื่อมโยงความและการเกาะเกี่ยวความนั้น ทั้ง 2 มุมมองอยู่ภายใต้ทฤษฎีภาษาศาสตร์ข้อความต่อเนื่องดังที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่3.1 สำหรับการวิเคราะห์งานเขียนจากมุมมองของการเชื่อมโยงความ ขอกล่าวถึงงานของ 藤森 (2005) และ 張 (2012) งานวิจัยทั้ง 2 งาน มีจุดร่วมคือการศึกษาการ

เชื่อมโยงความ โดยอ้างอิงกลไกการเชื่อมโยงความทางด้านคำศัพท์และไวยากรณ์จากงานของ 池上 (1983)[4] ผลการวิจัยพบว่างานเขียนที่ปรากฏรูปแบบการเชื่อมโยงความที่เหมาะสมตามบริบทนั้นๆ มีผลทำให้ผู้อ่านเห็นการเชื่อมโยงของเนื้อเรื่องและเข้าใจความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องแต่ละส่วนได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ไม่สามารถกล่าวได้ว่าการวิเคราะห์งานเขียนจากมุมมองการเชื่อมโยงความ จะสามารถให้ข้อสรุปได้ว่างานเขียนเรื่องนั้นๆสามารถสื่อสารใจความสำคัญได้อย่างชัดเจนหรือมีเนื้อหาที่มีความเป็นเอกภาพตลอดทั้งเรื่อง ซึ่งเป็นส่วนที่มีผลต่อการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องของผู้อ่านมากที่สุด

สำหรับงานเขียนภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนที่วิเคราะห์จากมุมมองการเกาะเกี่ยวความนั้น มีจำนวนน้อยกว่างานเขียนที่วิเคราะห์จากมุมมองการเชื่อมโยงความซึ่ง 石黒 (2011) ได้กล่าวเหตุผลของเรื่องนี้ไว้ว่า เป็นเพราะมุมมองการเชื่อมโยงความเป็นการวิเคราะห์ทางไวยากรณ์และคำศัพท์ที่ปรากฏเป็นตัวอักษรอยู่ในตัวบทจึงสามารถวิเคราะห์อย่างเป็นรูปธรรมได้ง่ายกว่าการวิเคราะห์ด้วยมุมมองเกาะเกี่ยวความซึ่งต้องอาศัยการตีความของผู้อ่าน ในหัวข้อนี้ ขอหยิบยกงานวิจัยของ 小森・内藤 (2015), (2016) ซึ่งได้วิเคราะห์การเขียนรายงานภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนจากมุมมองของการเกาะเกี่ยวความดังนี้

小森・内藤 (2015) วิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นซึ่งมีความสามารถภาษาญี่ปุ่นระดับ N1 และN2 ในวิชาการเขียนเชิงวิชาการ รวมทั้งสิ้น 28 ฉบับ โดยได้สร้างกรอบการวิเคราะห์การเกาะเกี่ยวความขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและได้เสนอรายการตรวจสอบการเกาะเกี่ยวความ กล่าวคือนิยามของรายงานที่มีการเกาะเกี่ยวความที่ดี ได้แก่ 1. ชื่อเรื่องและหัวเรื่องย่อยต้องแสดงเนื้อหาของตัวบทอย่างครบถ้วน โดยไม่เกินหรือขาด 2. เนื้อหาที่กล่าวในส่วนบทนำ เนื้อเรื่อง บทสรุปต้องไม่ขัดแย้งกันและเนื้อหาที่อยู่ในย่อหน้าเดียวกันก็ต้องไม่ขัดแย้งกัน 3. เนื้อหาทั้งหมดต้องไม่หลุดออกไปนอกข้อสรุป 4. เนื้อหาทั้งหมดต้องไม่ถูกขยายหรือถูกลดทอนจากกรอบที่วางเอาไว้ 5. คำศัพท์หรือรูปประโยคที่เกี่ยวข้องกับการยืนยันความคิดเห็นหรือข้อสรุปต้องถูกนำไปใช้อย่างต่อเนื่องในทิศทางเดียวกัน การเขียนรายงานหลุดออกจากกรอบใดกรอบหนึ่งจะถือว่ามีข้อผิดพลาดด้านการเกาะเกี่ยวความ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบข้อผิดพลาดดังนี้ 1. สำนวนหรือเนื้อหาในบริบทที่กล่าวมาก่อนและบริบทที่กล่าวตอนหลังไม่ตรงกัน 2. ขอบเหตุของเนื้อหาในส่วนต่างๆไม่สัมพันธ์กัน 3. คำศัพท์หรือรูปประโยคที่เกี่ยวข้องกับการยืนยันความคิดเห็นหรือข้อสรุปไม่ตรงกันตลอดเนื้อความ

โดยการวิเคราะห์การเกาะเกี่ยวความดังกล่าว ไม่ได้วิเคราะห์ทุกประโยคที่อยู่ในรายงาน แต่วิเคราะห์เฉพาะประโยคสำคัญในรายงาน เช่น หัวเรื่อง (題目) หัวเรื่องย่อย (見出し) ประโยคเกริ่นประเด็นปัญหา(問題提起) ประโยคแจ้งเนื้อหาที่จะกล่าวถึง (全体行動予告) ประโยคสรุปเนื้อหาส่วนที่ได้กล่าวถึงข้างต้น (部分行動確認) การสรุปเนื้อหาทั้งหมด (全体帰結) เป็นต้น ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนมักมีปัญหาในข้อที่1 คือสำนวนหรือเนื้อหาในบริบทที่กล่าวมาก่อนและบริบทที่กล่าวตอนหลังไม่ตรงกันมากที่สุด ส่วนรายการตรวจสอบที่เสนอแนะไว้มีดังนี้ 1. หัวเรื่องและเนื้อหาทั้งหมดมีความสอดคล้องกัน 2. เนื้อหาในหัวเรื่องย่อยมีการกล่าวถึงในเนื้อเรื่อง 3. ประเด็นปัญหาและคำตอบได้มีการกล่าวถึงในเนื้อหา 4.ประเด็นปัญหาช่วงเกริ่นเรื่องและคำตอบในบทสรุปมีความสอดคล้องกัน 5. ประโยคแจ้งเนื้อหาที่จะกล่าวถึงในภาพรวมและเนื้อหาหลักมีความสอดคล้องกัน 6. ประโยคแจ้งเนื้อหาที่จะกล่าวถึงในส่วนนั้นๆและข้อสรุปของส่วนนั้นๆมีความสอดคล้องกัน

---

[4] กลไกการเชื่อมโยงความจากงานของ 池上 (1983) ได้แก่ 1. การบ่งชี้ 2. การแทนที่และการละ 3. การเชื่อมโยงด้วยคำศัพท์แบบการซ้ำคำ 4. การเชื่อมโยงด้วยคำศัพท์แบบการใช้คำที่เกี่ยวข้อง 5. การใช้คำเชื่อมระหว่างประโยค นอกจากนี้ทั้ง 藤森 (2005) และ張 (2012) ยังได้เพิ่ม 6. การไม่มีความสัมพันธ์กับประโยคก่อนหน้า เข้าไปในกรอบการวิเคราะห์ด้วย

ผู้วิจัยเห็นว่ากรอบการวิเคราะห์การเกาะเกี่ยวความอย่างเป็นรูปธรรมในงานวิจัยของ 小森・内藤 (2015) เป็นแนวทางให้งานวิจัยที่จะวิเคราะห์ข้อมูลจากมุมมองการเกาะเกี่ยวความ ได้เห็นความจำเป็นของการกำหนดกรอบการวิเคราะห์ที่ชัดเจนตามข้อมูลของงานวิจัยนั้นๆ อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนิยามการเกาะเกี่ยวความ กรอบการวิเคราะห์ข้อผิดในด้านการเกาะเกี่ยวความ และรายการตรวจสอบการเกาะเกี่ยวความยังไม่ค่อยชัดเจนนัก

小森・内藤 (2016) ได้มุ่งประเด็นศึกษาไปยังการแก้ปัญหาการเขียนซ้ำซ้อนในรายงานของผู้เรียน โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากมุมมองการบ่งชี้ความโดดเด่น (卓立性) การเชื่อมโยงความ (結束性) ความเป็นเหตุเป็นผล (論理生) และการเกาะเกี่ยวความ (一貫性) ในที่นี้จะขอกล่าวถึงเฉพาะผลการวิเคราะห์ด้านการเกาะเกี่ยวความ นิยามของการเกาะเกี่ยวความนั้นได้อ้างอิงตาม 小森・内藤 (2015) ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมักพบการเขียนเนื้อหาซ้ำซ้อนในประโยคสรุปเนื้อหาในส่วนย่อย (部分帰結) และประโยคบททวนเนื้อหาในส่วนย่อย (部分確認) ซึ่งเป็นเพราะประโยคสรุปหรือทบทวนเนื้อหามักใช้สำนวนเดียวกับเนื้อหาที่ได้กล่าวมาแล้วในส่วนหน้า หรืออยู่ใกล้กับเนื้อหาที่เพิ่งกล่าวมากเกินไป ผู้เขียนกล่าวว่าการเขียนประโยคดังกล่าวให้มีเนื้อหาที่เป็นเอกภาพและไม่ซ้ำซ้อนนั้นควรเขียนเนื้อหาอย่างสรุปประเด็นหรือเขียนใหม่โดยไม่ใช้ข้อความเดิมกับที่ได้เขียนไว้ในส่วนหน้า ผู้วิจัยเห็นว่าผลการวิเคราะห์การเขียนซ้ำซ้อนในกรอบการเกาะเกี่ยวความยังไม่เชื่อมโยงกับนิยามการเกาะเกี่ยวความข้างต้นเท่าที่ควร

จากงานวิจัยของ 小森・内藤 (2015), (2016) ผู้วิจัยเห็นว่าการกำหนดนิยามการเกาะเกี่ยวความอย่างเป็นรูปธรรมเป็นแนวทางที่ดี แต่งานวิจัยทั้ง 2 งานไม่ได้นำนิยามดังกล่าวมาใช้หรือเชื่อมโยงกับกรอบการวิเคราะห์เท่าที่ควร ดังนั้นในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยจึงจะกำหนดนิยามของการเกาะเกี่ยวความในเรียงความให้ชัดเจนและนำนิยามดังกล่าวมาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความด้วย อย่างไรก็ตามเนื่องจากงานวิจัยฉบับนี้ เก็บข้อมูลโดยใช้เรียงความ ดังนั้นจึงไม่สามารถนำนิยามการเกาะเกี่ยวความในงานข้างต้นมาใช้ได้ทั้งหมดและจำเป็นต้องปรับนิยามและกรอบการวิเคราะห์การเกาะเกี่ยวความตามข้อมูลเรียงความ ตลอดจนต้องศึกษากรอบการวิเคราะห์การเกาะเกี่ยวความเพิ่มเติมจากตำราการเขียนด้วย นอกจากนี้การวิเคราะห์การเกาะเกี่ยวความในงานของ 小森・内藤 (2015), (2016) เป็นการวิเคราะห์รายงานภาษาญี่ปุ่นซึ่งเป็นงานเขียนขนาดยาว จึงไม่ได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางความหมายของทุกประโยคในรายงาน แต่มุ่งเน้นไปยังประโยคหลักๆ เช่น หัวเรื่อง หัวเรื่องย่อย ประโยคแสดงสิ่งที่จะกล่าวถึง ประโยคสรุป เป็นต้น แต่ในงานวิจัยฉบับนี้จะวิเคราะห์เรียงความซึ่งถือเป็นเป็นงานเขียนขนาดสั้นที่ทุกประโยคล้วนมีหน้าที่สำคัญในการสื่อสารใจความสำคัญของเรื่อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงจะวิเคราะห์การเกาะเกี่ยวความในทุกประโยคที่ปรากฏในเรียงความ

4. วิธีการเก็บข้อมูลและกรอบการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิธีการเก็บข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้คือผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นในระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 23 คน ซึ่งเป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลาง-สูง[5] และได้ลงทะเบียนเรียน รวมถึงสอบผ่านวิชาการเขียนภาษาญี่ปุ่นทุกวิชาในหลักสูตร เป็นจำนวน 3 รายวิชาแล้ว ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างเขียนเรียงความเรื่อง“วิธีการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกในประเทศไทย” (タイにおけるプラスチックごみの問題の解決方法) ลงในกระดาษเขียนเรียงความ (原稿用紙) ความยาว 600-800 ตัวอักษร โดยการเขียนดังกล่าวไม่มีเรียงความตัวอย่าง และไม่ได้เขียนในวิชาการเขียนภาษาญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างสามารถ

[5] ในจำนวนผู้เรียน 23 คนนี้ มีผู้ที่ผ่านการสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น (JLPT) ระดับN1 จำนวน 3 คน ระดับN2 จำนวน 17 คน ระดับN3 จำนวน 3 คน และมีผู้มีประสบการณ์อยู่ประเทศญี่ปุ่นเป็นระยะเวลา 10 เดือนขึ้นไป จำนวน 2 คน

เขียนได้โดยไม่จำกัดเวลา และสามารถค้นคว้าคำศัพท์หรือรูปประโยคได้ แต่ห้ามให้ผู้อื่นตรวจแก้เรียงความให้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลดังกล่าวในช่วงเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2563

หนังสือ『Good Writingへのパスポート—読み手と構成を意識した日本語ライティング—』(2014) ได้แบ่งประเภทการเขียนเรื่องไว้ 4 ประเภทคือ 1. การเขียนบรรยายเรื่องราวที่เกิดขึ้นหรือเรื่องราวของตัวเอง 2. การบรรยายคน สิ่งของ หรือสถานที่ที่ผู้อ่านไม่รู้จัก 3. การเขียนอธิบาย ซึ่งแบ่งประเภทย่อยเป็นการแสดงขั้นตอน การให้คำนิยาม การแบ่งประเภทการเปรียบเทียบ และเหตุ-ผล 4. การเขียนเชิงอภิปราย ผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาปัญหาการเกาะเกี่ยวความในเรียงความเชิงอธิบายแสดงเหตุ-ผล เนื่องจากการเขียนเชิงแสดงเหตุ-ผลเป็นพื้นฐานสำคัญประการหนึ่งของการเขียนเชิงวิชาการซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการเชื่อมโยงความหมายที่ดี สำหรับหัวข้อเรียงความเรื่อง "วิธีการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกในประเทศไทย"นั้นแม้จะเป็นหัวข้อที่อยู่ในเรียงความเชิงอธิบายแสดงเหตุ-ผล แต่เป็นหัวข้อที่มุ่งเน้นไปที่ผลลัพธ์เพียงอย่างเดียว

เมื่อผู้วิจัยได้รับเรียงความจากกลุ่มตัวอย่างที่เขียนใส่ในกระดาษเขียนเรียงความแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาจัดพิมพ์โดยแบ่งย่อหน้าตามที่กลุ่มตัวอย่างได้เขียนมา ส่วนประโยคในแต่ละย่อหน้านั้น ผู้วิจัยได้พิมพ์แยกทีละประโยค พร้อมทั้งใส่หมายเลขประโยคกำกับไว้ โดยไม่มีการแก้ไขข้อผิดพลาดใดๆ จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของโครงสร้างเรียงความและปัญหาการเกาะเกี่ยวความ

4.2 กรอบการวิเคราะห์ข้อมูล

กรอบการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ แบ่งออกได้เป็น 2 หัวย่อยคือ โครงสร้างเรียงความและปัญหาการเกาะเกี่ยวความ

4.2.1 โครงสร้างเรียงความ

石黒 (2011) กล่าวว่าการวิเคราะห์การเกาะเกี่ยวความนั้นมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างเรียงความของงานเขียนนั้นๆ ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงวิเคราะห์โครงสร้างเรียงความก่อน เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์และหน้าที่ของแต่ละประโยคในเรียงความ แล้วจึงวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความ ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิเคราะห์โครงสร้างเรียงความโดยอ้างอิงงานของ田中・坪根 (2011) และ田中・阿部 (2014) ดังนี้

1. โครงสร้างใหญ่ (マクロ構成) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ บทนำ (序論) เนื้อเรื่อง (本論) และบทสรุป (結論) โดยบทนำ คือย่อหน้าแรกของเรียงความ มักมีเพียง 1 ย่อหน้า กล่าวถึงการอธิบายสถานการณ์ จุดมุ่งหมาย และประโยคใจความสำคัญ (メイン・アイディア) ตามลำดับ ส่วนเนื้อเรื่องหมายถึงย่อหน้าที่อยู่ระหว่างบทนำกับบทสรุป ซึ่งอาจมีมากกว่า 1 ย่อหน้า มักกล่าวถึงรายละเอียดที่สนับสนุนใจความสำคัญโดยการยกตัวอย่างหรือให้ข้อมูล บทสรุปคือย่อหน้าสุดท้าย มักมีเพียง 1 ย่อหน้า เป็นการสรุปเนื้อหาที่ได้กล่าวมาก่อน แล้วจึงตามด้วยประโยคจบ เช่น การแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน

2. โครงสร้างย่อย (ミクロ構成) หมายถึง การแบ่งชนิดของประโยคที่อยู่ในส่วนเนื้อเรื่องในโครงสร้างใหญ่ โดยสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ ประโยคหลัก (トピック・センテンス) ประโยคสนับสนุน (サポーティング・センテンス) และประโยคสรุป (コンクルーディング・センテンス) ประโยคหลักคือสาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อในย่อหน้านั้นๆ ในแต่ละย่อหน้ามักมีเพียง 1 ประโยค ประโยคสนับสนุนคือประโยคที่อธิบายรายละเอียด ยกตัวอย่าง หรือ

ให้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนสิ่งที่กล่าว ประโยคสนับสนุนมักมีมากกว่า 1 ประโยค ส่วนประโยคสรุป คือประโยคที่กล่าวถึงใจความในประโยคหลักด้วยสำนวนภาษาที่แตกต่างกันออกไป ประโยคสรุปสามารถละได้

田中・阿部 (2014) กล่าวว่าเพื่อประสิทธิภาพในการเขียน แต่ละย่อหน้าควรมีประเด็นที่กล่าวถึงเพียงประเด็นเดียว ดังนั้นในย่อหน้าเนื้อเรื่องจึงมักมีประโยคหลักเพียงประโยคเดียว อย่างไรก็ตามเป็นไปได้ว่าใน 1 ย่อหน้าอาจมีมากกว่า 1 ประเด็น จากการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้พบว่า ในส่วนเนื้อเรื่องมีกรณีที่กลุ่มตัวอย่างกล่าวถึงมากกว่า 1 ประเด็นใน 1 ย่อหน้าด้วย ขอยกตัวอย่างการวิเคราะห์โครงสร้างเรียงความ[6] ดังตารางที่1 ด้านล่างนี้

ตารางที่1 การวิเคราะห์โครงสร้างเรียงความ

หัวเรื่อง : **タイにおけるプラスチックごみの問題の解決方法**
เรียงความที่15 : 732 ตัวอักษร, 3 ย่อหน้า, 17 ประโยค **ย่อหน้าที่1 (บทนำ)** 126 ตัวอักษร, 4 ประโยค, โครงสร้าง : อธิบายสถานการณ์ → ใจความสำคัญ 1. 現在、タイではプラスチックごみが増えてきています。(อธิบายสถานการณ์) 2. 例えば、プラスチックごみの問題のストロー、レジ袋、ペットボトルからのごみなどです。(อธิบายสถานการณ์) 3. それらのごみのせいで、タイではプラスチックの問題になってきました。(อธิบายสถานการณ์) 4. はたしてこの問題がどう解決するかについて述べます。(ประโยคใจความสำคัญ)
ย่อหน้าที่2 (เนื้อเรื่อง) 472 ตัวอักษร, 11 ประโยค, โครงสร้าง : ประโยคหลัก → ประโยคสนับสนุน (ประเด็นที่1) → ประโยคสนับสนุน (ประเด็นที่2) → ประโยคสนับสนุน (ประเด็นที่3) 5. プラスチックごみの問題の解決方法は三つあります。(ประโยคหลัก) 6. 一つ目は買い物に行くとき、エコバッグを持って行くことです。(ประโยคสนับสนุน : ประเด็นที่1) 7. エコバッグには物がたくさん入れられるし、丈夫だし、重たい物を入れても安定感があります。(ประโยคสนับสนุน) 8. 一方、レジ袋は重たい物をたくさん入れると破れるのでレジ袋を何枚も使わなければなりません。(ประโยคสนับสนุน) 9. もし、エコバッグを持って行けばレジ袋を使う必要がなくてレジ袋のごみも減ります。(ประโยคสรุป : ประเด็นที่1) 10. 二つ目はビニール袋で包袋していた食べ物を、バナナの葉で包む方法に切り替えることです。(ประโยคสนับสนุน : ประเด็นที่2) 11. バナナの葉はタイの昔から食べ物を包むのに使われていました。(ประโยคสนับสนุน) 12. バナナの葉で食べ物を包むのはプラスチックごみを減らせるだけではなく、料理の見た目もおいしいそうに見えます。(ประโยคสนับสนุน) 13. 三つ目はコーヒーショップに自分のカップやタンブラーを持って行くことです。(ประโยคสนับสนุน : ประเด็นที่3) 14. コーヒーや紅茶を注文するときに自分のタンブラーを持って行くのは使い捨てプラスチックを減らす方法の一つです。(ประโยคสนับสนุน) 15. それに、保温機能があるタンブラーは温かいコーヒーは温かいまま、アイスコーヒーもずっと冷たいまま保存できるのでプラスチックのカップより役に立ちます。(ประโยคสนับสนุน)
ย่อหน้าที่3 (บทสรุป) 134 ตัวอักษร, 2 ประโยค, โครงสร้าง : ประโยคสรุปเนื้อหา → ประโยคแสดงความคิดเห็น 16. タイにおけるプラスチックごみの問題の解決方法は買い物のときエコバッグを持って行くこと、バナナの葉で食べ物を包むこと、コーヒーショップに自分のタンブラーを持って行くことの三つあります。(ประโยคสรุปเนื้อหา) 17. これらの方法で解決すれば、プラスチックごみも減ってタイの環境もよくなると思います。(ประโยคแสดงความคิดเห็น)

[6] เรียงความที่15 ซึ่งนำมาเป็นตัวอย่างในการวิเคราะห์โครงสร้างเรียงความนั้น เป็นเรียงความที่ไม่พบปัญหาการเกาะเกี่ยวความตามกรอบการวิเคราะห์ในตารางที่2

4.2.2 กรอบการวิเคราะห์การเกาะเกี่ยวความ

การเกาะเกี่ยวคือการเชื่อมโยงทางความหมายที่อยู่ภายใต้ตัวบท ซึ่งต้องอาศัยการตีความและการทำความเข้าใจของผู้รับสาร (Beaugrande and Dressler, 1981) กล่าวคือการเกาะเกี่ยวความเป็นกระบวนการสื่อสารระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน ผู้เขียนต้องมีความตระหนักรู้ในการเขียนเรื่องให้มีใจความต่อเนื่องกันตลอดทั้งตัวบท และผู้อ่านก็ต้องสามารถวิเคราะห์หน้าที่ของแต่ละประโยคและจับใจความสำคัญได้ ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ทำหน้าที่เป็นผู้อ่านและวิเคราะห์โครงสร้างเรียงความ ใจความสำคัญ และปัญหาการเกาะเกี่ยวความ โดยการวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความนั้น ได้อ้างอิงงานของ 田中・阿部 (2014), 小森・内藤 (2015), สมเกียรติและชิชุกุ (2560) ประกอบกับข้อมูลเรียงความภาษาญี่ปุ่นของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 23 ฉบับ

ตามที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่3.1 ว่านิยามการเกาะเกี่ยวความในงานวิจัยฉบับนี้ คือ“ความเป็นเอกภาพของใจความสำคัญและการเชื่อมโยงความหมายของทุกๆประโยคในเรียงความให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน” โดยรายละเอียดของนิยามการเกาะเกี่ยวความในงานวิจัยฉบับนี้ ได้แก่ 1. ใจความสำคัญและเนื้อเรื่องสอดคล้องกับหัวข้อเรียงความ 2. รักษาความเป็นเอกภาพของใจความสำคัญตลอดทั้งเรื่องและรักษาความเป็นเอกภาพของประเด็นหลักในระดับย่อหน้า 3. ลำดับเนื้อเรื่องให้มีการเชื่อมโยงทางความหมายที่ดีและไม่วกวกหรือซ้ำซ้อน 4. คำศัพท์และรูปประโยคที่สำคัญต้องสอดคล้องกันตลอดทั้งเรื่อง ส่วนกรอบการวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่2 กรอบการวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความ

กรอบการวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความ
1. ใจความสำคัญและเนื้อหาไม่สอดคล้องกับหัวเรื่องเรียงความ **นิยามปัญหา :** ใจความสำคัญ ประโยคหลัก หรือประโยคสนับสนุนแคบหรือกว้างกว่าหัวข้อเรียงความ **แหล่งอ้างอิง :** 小森・内藤 (2015), สมเกียรติและชิชุกุ (2560) **ตัวอย่างที่1 :** เรียงความที่19 ย่อหน้าที่1 (บทนำ) 5. ですから、タイにおけるプラスチックごみの問題の原因を見て、解決方法として私たちができることを考えていきましょう。(ประโยคใจความสำคัญ) ประโยคใจความสำคัญกล่าวถึงสาเหตุของปัญหาขยะพลาสติกด้วย ซึ่งเนื้อหาดังกล่าวกว้างกว่าหัวข้อเรียงความ
2. การขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหา **2.1 การขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหาระดับองค์รวม** **นิยามปัญหา :** ใจความสำคัญ ประโยคหลัก ประโยคสนับสนุน และเนื้อหาต่างๆที่อยู่ในบทนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุปไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีเนื้อหาที่ออกนอกใจความสำคัญ ซึ่งนำไปสู่การไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้ หรือ ไม่สามารถรักษาใจความสำคัญไว้ได้ตลอดทั้งเรื่อง **แหล่งอ้างอิง :** 田中・阿部 (2014), 小森・内藤 (2015) **ตัวอย่างที่2** : เรียงความที่22 ย่อหน้าที่3 (เนื้อเรื่อง) 12. 一つ目はリユースすることや使い回しすることです。(ประโยคสนับสนุน : ประเด็นที่1) 15. 二つ目は、環境にやさしい製品の生産者にサポートすることです。(ประโยคสนับสนุน : ประเด็นที่2) ย่อหน้าที่4 (บทสรุป) 21. 私はプラスチック製品を使うことに賛成しますが、最も活用するべきだと思います。(ประโยคแสดงความคิดเห็น) ประโยคที่21ในย่อหน้าบทสรุป กล่าวว่าเห็นด้วยกับการใช้สินค้าพลาสติก แต่ควรใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าว มีเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิธีการแก้ปัญหาในย่อหน้าเนื้อเรื่อง จึงถือว่าเนื้อหาไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันและไม่สามารถรักษาใจความสำคัญของเรื่องไว้ได้ **2.2 การขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหาระดับย่อหน้า** **นิยามปัญหา :** มีเนื้อหาบางส่วนที่ออกนอกประเด็นที่กล่าวถึงไว้ในประโยคหลักในย่อหน้านั้นๆหรือมีเนื้อหาที่ขัดแย้งกันในย่อหน้าเดียวกัน **แหล่งอ้างอิง :** 田中・阿部 (2014), 小森・内藤 (2015)

กรอบการวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความ
ตัวอย่างที่3 : เรียงความที่10 ย่อหน้าที่3 (เนื้อเรื่อง) 9. 次は瓶や缶などから水を飲む時、ストローの代わり、口で直飲むべきです。(ประโยคหลัก) 12. しかも、二千五百六十八年にタイではストローが禁止されたので、瓶からの水を飲む時は口をつけて 直飲まなかったら、再利用可能なストローを使いましょう。(ประโยคสนับสนุน) ประโยคหลักกล่าวไว้ว่าเวลาดื่มน้ำจากขวดหรือกระป๋อง ควรดื่มน้ำด้วยปากโดยตรง แต่ในประโยคสนับสนุนที่12 ผู้เขียนเพิ่มแนวคิดการใช้หลอดแบบใช้ซ้ำได้เข้าไปด้วย ทำให้เนื้อหาในส่วนนี้ออกนอกประเด็นหลัก
3. การลำดับเนื้อหามีความวกวนหรือซ้ำซ้อน **3.1 เนื้อหาในย่อหน้าใหม่วกวนหรือซ้ำซ้อนกับเนื้อหาที่ได้กล่าวไปแล้ว** **นิยามปัญหา :** เนื้อหาในย่อหน้าใหม่ขาดความเชื่อมโยงทางความหมายกับย่อหน้าก่อนหน้านี้และวกวนหรือซ้ำซ้อนกับเนื้อหาในย่อหน้าก่อนหน้านี้หรือย่อหน้าก่อนๆ **แหล่งอ้างอิง :** พัฒนามาจากสมเกียรติและชิซุกุ (2560)[1] **ตัวอย่างที่4 :** เรียงความที่17 ย่อหน้าที่1 (บทนำ) 1. 現在、タイではプラスチックごみの問題がだんだんひどくなっています。(อธิบายสถานการณ์) 2. この問題は何年も続いているので、政府が色々な対策方法を行っていますが、この問題が解決できません。(อธิบายสถานการณ์) 3. なので、この本文を通じて誰でも簡単にできるプラスチックごみ問題の解決方法をいくつか紹介したいです。(ประโยคใจความสำคัญ) ย่อหน้าที่2 (เนื้อเรื่อง) 4. プラスチックごみの問題は世界環境に大きな影響を与えています。(ประโยคสนับสนุน) 5. 現在は、人々がその影響がまだよく分からなさそうですが十年後までこの問題がまだ続いていれば、これよりもっとひどい問題つながるかもしれません。 (ประโยคสนับสนุน) 6. なので、この問題をなるべく早く解決する必要あるのです。(ประโยคหลัก) ประโยคที่3และ4 ซึ่งเป็นรอยต่อของย่อหน้ามีเนื้อความไม่ต่อเนื่องกัน ส่วนประโยคที่4และ5ทำหน้าที่คล้ายการอธิบายสถานการณ์อีกครั้ง จึงซ้ำซ้อนกับประโยคที่1และ2 นอกจากนี้ประโยคที่6 ยังมีความหมายซ้ำซ้อนและทำหน้าที่คล้ายกับประโยคที่3 ซึ่งเป็นประโยคใจความสำคัญ
3.2 การเรียงลำดับเนื้อหาในย่อหน้าเดียวกันวกวนหรือซ้ำซ้อน **นิยามปัญหา :** การเรียงลำดับของเนื้อหาในย่อหน้าเดียวกันขาดการเชื่อมโยงทางความหมายที่ดี และมีเนื้อหาที่วกวนหรือซ้ำซ้อน **แหล่งอ้างอิง :** พัฒนามาจาก 田中・阿部 (2014)[2] **ตัวอย่างที่5 :** เรียงความที่5 ย่อหน้าที่3 (เนื้อเรื่อง) 14. 次に、プラスチック製品を使わないようにすることです。(ประโยคใจความสำคัญ) 15. プラスチック製品はたくさんあります。(ประโยคสนับสนุน) 16. それで、できるだけプラスチック製品を使わないようにできたら、たくさんのプラスチックを減らせます。(ประโยคสรุป) 17. 例えば、固形石鹸は液体石鹸と違って、紙で包袋されることが多いです。(ประโยคสนับสนุน) 18. また、ティッシュを買う時、プラスチックではなく、紙箱のティッシュを買うなどです。(ประโยคสนับสนุน) จะเห็นได้ว่าเนื้อหาทั้งหมดไม่ได้หลุดออกจากขอบเขตของประโยคหลัก แต่การเรียงลำดับเนื้อความโดยกล่าวถึงประโยคสรุปไว้กลางเรื่อง แล้วเขียนประโยคสนับสนุนอีกครั้งหลังประโยคสรุป ทำให้เนื้อหามีความวกวน และส่งผลให้ผู้อ่านเชื่อมโยงความหมายได้ยากขึ้น
4. การขาดความเป็นเอกภาพในด้านการใช้คำศัพท์และรูปประโยค[9] **4.1 การขาดความเป็นเอกภาพของการใช้คำศัพท์ที่เป็นคำสำคัญของเรียงความ** **นิยามปัญหา :** คำศัพท์สำคัญที่ผู้เขียนใช้ในบทสรุปแตกต่างจากคำที่ใช้ในบทนำหรือเนื้อเรื่อง **แหล่งอ้างอิง :** 小森・内藤 (2015)

[7] สมเกียรติและและชิซุกุ (2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการลำดับเนื้อเรื่องในการเขียนเรียงความเพื่อไม่ให้เนื้อหาวกวนหรือซ้ำซ้อน ผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดการลำดับเนื้อเรื่องนั้นส่งผลต่อการเชื่อมโยงทางความหมายของเนื้อเรื่อง จึงได้นำมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์การเกาะเกี่ยวความด้วย

[8] 田中・阿部 (2014) ได้กล่าวถึงการเรียงลำดับเนื้อหาที่ควรเขียนในแต่ละย่อหน้า แต่ไม่ได้ระบุว่าการเรียงลำดับเนื้อหาในย่อหน้าที่ไม่เหมาะสมจะมีผลต่อการเชื่อมโยงความหมายในงานวิจัยนี้ได้นำลำดับในการเรียงเนื้อหามาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความด้วย

[9] หัวข้อที่4.2 การขาดความเป็นเอกภาพของลำดับคำและ4.3 การขาดความเป็นเอกภาพของรูปประโยคที่เป็นประโยคสำคัญของเรียงความ มีผลต่อการขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหาโดยรวมน้อย แต่หากไม่มีข้อผิดพลาดดังกล่าวก็จะทำให้ผู้อ่านสามารถจับประเด็นการเชื่อมโยงความหมายของเนื้อหาได้ง่ายขึ้น (小森・内藤 2015) นอกจากนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าหัวข้อที่4.2 และ4.3 เป็นอาศัยการตีความทางความหมายน้อยกว่าหัวข้ออื่นเพราะสามารถวิเคราะห์ได้จากตัวอักษรที่ปรากฏ

กรอบการวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความ
ตัวอย่างที่6 : เรียงความที่11 ย่อหน้าที่2 (เนื้อเรื่อง) 5. 政府機関は、最近プラスチック問題を解決するために、ゴミを分別して、プラスチック袋を使わないキャンペーンを行われています。 (ประโยคหลัก) ย่อหน้าที่3 (เนื้อเรื่อง) 7. 国民としてプラスチックごみを処理できるのはいろいろな方法があります。(ประโยคหลัก) ย่อหน้าที่4 (บทสรุป) 14. みんなはプラスチックごみの問題が重要性に思い至るべきです。(ประโยคแสดงความคิดเห็น) ในย่อหน้าเนื้อเรื่อง ผู้เขียนใช้คำว่า「政府機関」และ「国民」ตามลำดับ แต่ในย่อหน้าที่4 ซึ่งเป็นบทสรุปผู้เขียนใช้คำว่า「みんな」ซึ่งไม่แน่ใจว่าหมายถึงฝ่ายใด จึงถือว่าขาดเอกภาพด้านการใช้คำศัพท์และส่งผลต่อการเชื่อมโยงทางความหมายของเนื้อเรื่อง **4.2 การขาดความเป็นเอกภาพในการลำดับคำ** **นิยามปัญหา :** คำศัพท์สำคัญที่ผู้เขียนใช้ในบทสรุปมีลำดับที่แต่ก[11]ต่างจากที่ใช้ในบทนำหรือเนื้อเรื่อง **แหล่งอ้างอิง :** 田中・阿部 (2014), 小森・内藤 (2015) เนื่องจากไม่พบข้อผิดพลาดที่4.2 ในข้อมูลเรียงความทั้ง 23 ฉบับ จึงขอยกตัวอย่างจากงานของ 小森・内藤 (2015) เช่น ในบทนำกล่าวด้วยลำดับ「食文化と伝統」 แต่ในเนื้อเรื่องกล่าวด้วยลำดับ「伝統と食文化」 **4.3 การขาดความเป็นเอกภาพของรูปประโยคที่เป็นประโยคสำคัญของเรียงความ** **นิยามปัญหา :** การใช้คำสันธานแสดงลำดับ (並列の[11]接続詞)[9] ในประโยคที่กล่าวถึงประเด็นสำคัญไม่อยู่ในกลุ่มเดียวกันหรือไม่สอดคล้องกัน **แหล่งอ้างอิง :** พัฒนามาจาก 小森・内藤 (2015) [10] **ตัวอย่างที่7 :** เรียงความที่5 ย่อหน้าที่2 (เนื้อเรื่อง) 7. 解決方法の一つはビニール袋を使わないようにすることです。(ประโยคหลัก) ย่อหน้าที่3 (เนื้อเรื่อง) 14. 次にプラスチック製品を使わないようにすることです。(ประโยคหลัก) จะเห็นได้ว่าประโยคที่7และ14 เป็นประโยคหลักที่กล่าวถึงประเด็นในการแก้ปัญหาขยะพลาสติก แต่คำสันธานแสดงลำดับคือ「解決方法の一つ」และ「次に」ไม่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ กล่าวคือ ผู้วิจัยนับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาการเกาะเกี่ยวความตามหัวข้อต่างๆที่ได้ระบุไว้ในตารางที่2 จากนั้นแสดงผลเป็นจำนวนคนและเปอร์เซ็นต์ โดยกลุ่มตัวอย่าง 1 คน อาจมีปัญหาการเกาะเกี่ยวความมากกว่า 1 หัวข้อ และ หากกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาการเกาะเกี่ยวความเป็นจำนวน 2 ครั้งในหัวข้อเดียวกัน ผู้วิจัยนับจำนวนเป็น 1 เท่านั้น หลังจากได้ผลการวิจัยเชิงปริมาณซึ่งแสดงผลเป็นตัวเลขแล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์รายละเอียดข้อผิดพลาดของปัญหาการเกาะเกี่ยวในหัวข้อต่างๆเพิ่มเติม เช่น ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นในโครงสร้างใดของเรียงความ ปัญหาดังกล่าวมีบริบทแวดล้อมอย่างไร เป็นต้น ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายรายละเอียดดังกล่าวถือเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

5. ผลการวิจัยและอภิปราย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเรียงความเรื่อง“วิธีการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกในประเทศไทย” (タイにおけるプラスチックごみの問題の解決方法) ที่เขียนโดยผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกในมหาวิทยาลัย จำนวน 23 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้จำนวนตัวอักษรในการเขียนเรียงความเฉลี่ยอยู่ที่ 697 ตัวอักษร ส่วนจำนวนย่อหน้า มีผู้แบ่งเนื้อความเป็น 3 ย่อหน้า จำนวน 5 คน (21.7%) แบ่งเป็น 4 ย่อหน้า จำนวน 11 คน (47.8%) และแบ่งเป็น 5 ย่อหน้า จำนวน 7 คน (30.4%) จากการวิเคราะห์ตำแหน่งของประโยคใจความสำคัญพบว่า มีผู้เขียนประโยคใจความสำคัญไว้ที่ประโยคสุดท้ายของย่อหน้าที่1 จำนวน 17 คน (73.9%) ซึ่งตำแหน่งดังกล่าวตรงกับ

[10] อ้างอิงคำคำศัพท์“คำสันธานแสดงลำดับ” (並列の接続詞) จาก石井・筒井 (2009)

[11] ในงานของ 小森・内藤 (2015) ได้กล่าวถึงการขาดความเป็นเอกภาพของรูปประโยคที่เป็นประโยคสำคัญ โดยไม่ได้จำกัดว่าเป็นรูปประโยคใด แต่ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจำกัดขอบเขตของประโยคที่จะวิเคราะห์ให้แคบและชัดเจนขึ้น

หลักการเขียนเรียงความที่กล่าวไว้ในหนังสือ『Good Writingへのパスポート—読み手と構成を意識した日本語ライティング—』(2014) จึงสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตระหนักได้ถึงตำแหน่งที่เหมาะสมของประโยคใจความสำคัญ นอกจากนี้ มีผู้เขียนประโยคใจความสำคัญไว้ที่กลางย่อหน้าที่ 1 จำนวน 1 คน (4.3%) เขียนไว้ที่ประโยคแรกของย่อหน้าที่2 จำนวน 3 คน (13%) และเขียนไว้ที่กลางย่อหน้าที่2 จำนวน 2 คน (8.7%)

ส่วนการวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความตามกรอบการวิเคราะห์ในตารางที่2 พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่พบปัญหาการเกาะเกี่ยวความจำนวน 1 คน และสามารถสรุปผลปัญหาการเกาะเกี่ยวความได้ตามตารางที่3 ด้านล่างนี้

ตารางที่3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความ

ปัญหาการเกาะเกี่ยวความ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. ใจความสำคัญและเนื้อหาไม่สอดคล้องกับหัวเรื่องเรียงความ	9 คน (39.1%)
2. การขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหา	18 คน (78.3%)
2.1 การขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหาระดับองค์รวม	15 คน (65.2%)
2.2 การขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหาระดับย่อหน้า	6 คน (26.1%)
3. การลำดับเนื้อหามีความวกวนหรือซ้ำซ้อน	11 คน (47.8%)
3.1 เนื้อหาในย่อหน้าใหม่วกวนหรือซ้ำซ้อนกับเนื้อหาที่ได้กล่าวไปแล้ว	5 คน (21.7%)
3.2 การเรียงลำดับเนื้อหาในย่อหน้าเดียวกันวกวนหรือซ้ำซ้อน	6 คน (26.1%)
4. การขาดความเป็นเอกภาพในด้านการใช้คำศัพท์และรูปประโยค[12]	8 คน (34.8%)
4.1 การขาดความเป็นเอกภาพของการใช้คำศัพท์ที่เป็นคำสำคัญของเรียงความ	4 คน (17.4%)
4.2 การขาดความเป็นเอกภาพในการลำดับคำ	0 คน (0%)
4.3 การขาดความเป็นเอกภาพของรูปประโยคที่เป็นประโยคสำคัญของเรียงความ	5 คน (21.7%)

จากตารางที่3 จะเห็นได้ว่า จากกรอบการวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความทั้ง 4 กรอบใหญ่นั้น หัวข้อที่2 คือการขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหา เป็นหัวข้อที่กลุ่มเป้าหมายผิดพลาดมากที่สุดคือ 18 คน (78.3%) รองลงมาคือหัวข้อที่3 การลำดับเนื้อหามีความวกวนหรือซ้ำซ้อน 11 คน (47.8%) ส่วนหัวข้อที่1 ใจความสำคัญและเนื้อหาไม่สอดคล้องกับหัวเรื่องเรียงความและหัวข้อที่4 การขาดความเป็นเอกภาพในด้านการใช้คำศัพท์และรูปประโยคมีผู้ผิดพลาดใกล้เคียงกันคือ9 คน (39.1%) และ8 คน (34.8%) ตามลำดับ ส่วนกรอบการวิเคราะห์ย่อยนั้น หัวข้อที่2.1 การขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหาระดับองค์รวม พบผู้มีข้อผิดพลาดมากที่สุดคือ 15 คน (65.2%) จึงสามารถกล่าวได้ว่า การขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหามักเกิดขึ้นในระดับองค์รวมมากกว่าในระดับย่อหน้า ส่วนกรอบการวิเคราะห์หัวข้อย่อยอื่นๆ มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีข้อผิดพลาดจำนวนใกล้เคียงกัน

กล่าวโดยสรุป จากการวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความเชิงปริมาณพบว่า ปัญหาการขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหาระดับองค์รวม เป็นหัวข้อที่มีกลุ่มตัวอย่างผิดพลาดมากที่สุดและมีจำนวนเกิน 50% ส่วนปัญหาการเกาะเกี่ยวความในกรอบใหญ่หัวข้ออื่นๆ แม้จะมีจำนวนผู้ผิดพลาดน้อยกว่า 50% แต่ก็มีจำนวนมากกว่า 34.8% หรือ 1 ใน 3 ของจำนวนทั้งหมด อย่างไรก็ตาม นอกจากผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณแล้ว งานวิจัยนี้ได้วิเคราะห์ลักษณะของปัญหาการเกาะเกี่ยวความในหัวข้อต่างๆว่ามีลักษณะอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการให้ข้อเสนอแนะต่อการเรียนการสอนเรียงความภาษาญี่ปุ่นต่อไป จะขออภิปรายผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพดังกล่าวตามลำดับของกรอบการวิเคราะห์การเกาะเกี่ยวความดังนี้

[12] ในหัวข้อที่4 การขาดความเป็นเอกภาพในด้านการใช้คำศัพท์และรูปประโยคนั้น กลุ่มตัวอย่างบางคนไม่ได้มีการใช้คำศัพท์หรือการลำดับคำศัพท์สำคัญอีกครั้งในส่วนของบทสรุป และบางคนไม่ได้ใช้คำสันธานแสดงลำดับในการบอกจำนวนหรือลำดับของประเด็นในการแก้ปัญหาขยะพลาสติก ดังนั้นในหัวข้อที่4.1-4.3 เรียงความของกลุ่มตัวอย่างทุกคนจึงไม่ได้อยู่ในขอบเขตการวิเคราะห์ผล จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในขอบเขตการวิเคราะห์ของแต่ละหัวข้อมีดังนี้ 4.1 มีจำนวน 11 คน 4.2 มีจำนวน 5 คน และ 4.3 มีจำนวน 16 คน

5.1 ใจความสำคัญและเนื้อหาไม่สอดคล้องกับหัวเรื่องเรียงความ

จากการวิเคราะห์ปัญหาใจความสำคัญและเนื้อหาไม่สอดคล้องกับหัวข้อเรียงความ พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 9 คน (39.1%) ที่มีปัญหาในกรอบการวิเคราะห์นี้ เขียนเนื้อหากว้างกว่าหัวเรื่องที่กำหนด และไม่พบปัญหากลุ่มตัวอย่างที่เขียนเนื้อหาแคบกว่าหัวเรื่องที่กำหนด ในจำนวน 9 คนนี้ พบว่ามีผู้ที่เขียนประโยคใจความสำคัญประโยคหลักของย่อหน้า และประโยคสนับสนุนออกนอกหัวเรื่องความจำนวน 6 คน และผู้ที่เขียนประโยคหลักของย่อหน้าใดย่อหน้าหนึ่งและประโยคสนับสนุนออกนอกหัวเรื่องมีจำนวน 3 คน ขอยกตัวอย่างกรณีเขียนประโยคใจความสำคัญออกนอกหัวเรื่อง ดังนี้

ตัวอย่างที่8 : เรียงความที่18

ย่อหน้าที่1 (บทนำ)

1. 現在、タイにはプラスチックごみの問題が起こっている。(อธิบายสถานการณ์)
2. プラスチックごみの発生量が多い国をランキングによると、今タイのプラスチックごみ率は世界でワースト六位だ。(อธิบายสถานการณ์)
3. しかし、タイではその問題に対して厳しい対策せずに、日常生活での使い捨てプラスチックごみが増えて、環境に様々な影響を与えつつある。(อธิบายสถานการณ์)
4. もし、この問題が続いていくと、どんな悪影響を及ぼすか、あと、解決するために何かできることがあるか、一緒に考えてみよう。(ประโยคใจความสำคัญ)

จากตัวอย่างที่8 ประโยคที่1-3 ซึ่งเป็นประโยคอธิบายสถานการณ์ไม่ได้หลุดออกจากกรอบหัวเรื่อง แต่ประโยคที่4 ซึ่งเป็นประโยคใจความสำคัญนั้น กลุ่มตัวอย่างได้ระบุประเด็นที่จะกล่าวถึงในเรียงความทั้งสิ้น 2 ประเด็น คือ ผลกระทบทางลบของขยะพลาสติกว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร และเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวมีสิ่งใดที่สามารถทำได้บ้าง ซึ่งประเด็นผลกระทบทางลบของขยะพลาสติกนั้นเป็นส่วนที่ออกนอกกรอบหัวเรื่องเรียงความ การเขียนประโยคใจความสำคัญที่ออกนอกหัวเรื่องเรียงความนี้ ส่งผลให้ย่อหน้าที่2 ซึ่งกล่าวถึงผลกระทบทางลบของขยะพลาสติกออกนอกกรอบหัวเรื่องเรียงความไปด้วย สามารถกล่าวได้ว่าการเขียนประโยคใจความสำคัญออกนอกหัวเรื่องนั้นมีผลต่อทำให้เนื้อหาในระดับย่อหน้าเนื้อหลุดออกจากกรอบหัวเรื่องไปด้วย

นอกจากนี้หากพิจารณาจากเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 9 คน เขียนออกนอกหัวเรื่องแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างเขียนเรียงความออกนอกหัวเรื่องไปยังประเด็นที่ใกล้เคียง เช่น สาเหตุของขยะพลาสติก ผลกระทบของขยะพลาสติก สาเหตุที่มีการผลิตพลาสติกขึ้นมา ขยะพลาสติกในภาพรวม ปัญหาขยะพลาสติกต่อสัตว์ทะเล เป็นต้น สาเหตุของปัญหานี้สามารถอนุมานได้ว่าเกิดจากการที่กลุ่มตัวอย่างไม่ได้อ่านหัวเรื่องให้ละเอียดและทำความเข้าใจหัวเรื่องให้ถ่องแท้ หรืออาจไม่ให้ความสำคัญกับกรอบหัวเรื่องอย่างเพียงพอ กลุ่มตัวอย่างที่พบปัญหานี้มีจำนวน 9 คน หรือ 39.1% ซึ่งถือว่ามีจำนวนกว่า 1 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ดังนั้นในการเรียนการสอนการเขียนเรียงความภาษาญี่ปุ่น ตลอดจนการเขียนประเภทอื่นๆจึงควรให้ความสำคัญกับการให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการตีความและทำความเข้าใจขอบเขตหัวเรื่อง เพื่อทำให้ผู้เรียนสามารถเขียนเนื้อเรื่องเรียงความที่สอดคล้องและอยู่ในขอบเขตของหัวเรื่องได้

5.2 การขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหา

จากตารางที่3 พบว่าปัญหาการขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหานั้นเป็นปัญหาที่มีกลุ่มตัวอย่างผิดพลาดมาก

ที่สุด คือ 18 คน (78.3%) ปัญหาหลักอยู่ที่หัวข้อที่2.1 การขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหาระดับองค์รวม ซึ่งมีผู้มีข้อผิดพลาดจำนวน 15 คน (65.2%) ส่วนหัวข้อที่2.2 การขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหาระดับย่อหน้า พบกลุ่มตัวอย่างที่มีข้อผิดพลาด 6 คน (26.1%)

5.2.1 การขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหาระดับองค์รวม

เมื่อวิเคราะห์ลักษณะการขาดเอกภาพของเนื้อหาระดับองค์รวมของกลุ่มตัวอย่าง 15 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่าง 12 คน มีปัญหาการขาดเอกภาพของเนื้อหาในส่วนใดส่วนหนึ่งของโครงสร้างหลักคือบทนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป กล่าวคือพบกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาในการเขียนบทนำ 4 คน เนื้อเรื่อง 1 คน และ บทสรุป 7 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีก 3 คน มีปัญหาการขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหาทั้งในส่วนบทนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป

แม้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาในหัวข้อ2.1 มีจำนวนมากถึง 15 คน แต่พบกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาการเกาะเกี่ยวความปรากฏในทุกโครงสร้างเพียง 3 คน จึงสามารถกล่าวได้ว่า โดยภาพรวม ปัญหาการขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหาระดับองค์รวมมักปรากฏที่โครงสร้างใดโครงสร้างหนึ่งมากกว่าในทุกโครงสร้าง ซึ่งลักษณะดังกล่าวส่งผลต่อปัญหาการขาดความเป็นเอกภาพน้อยกว่าการเกิดปัญหาทุกโครงสร้าง และในบรรดาโครงสร้างหลักทั้ง 3 โครงสร้างนี้ บทสรุปเป็นส่วนที่กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะมีปัญหาในการรักษาความเป็นเอกภาพมากที่สุด ขอยกตัวอย่างเรียงความที่มีปัญหาการรักษาความเป็นเอกภาพเฉพาะในส่วนบทนำหรือบทสรุปก่อน[13] แล้วจึงตามด้วยตัวอย่างของเรียงความที่มีปัญหาการรักษาความเป็นเอกภาพในทุกโครงสร้างหลัก

ตัวอย่างที่9 : เรียงความที่1

ย่อหน้าที่1 (บทนำ)

1. 現在、プラスチックごみは国々の問題です。(อธิบายสถานการณ์)
2. タイにもプラスチックごみは大きな問題なので、色々な解決方法が作られます。(อธิบายสถานการณ์)
3. 例えば、デパートでプラスチック袋を削減することやレストランでストローが紙製へと変更されることなどです。(อธิบายสถานการณ์)
4. ただ、私にとってはプラスチックの用品を作られないことに反対します。(แสดงความคิดเห็น)
5. なぜなら、昔は森の木を切らないために、プラスチックを作ったからです。(เหตุผล)
6. だから、プラスチック用品を削減する変わりに、プラスチックごみを適正処理するほうがいいと思います。(ประโยคใจความสำคัญ)

ย่อหน้าที่2 (เนื้อเรื่อง)

7. 私の考えではプラスチックごみを適正に処理方法が二つあると思います。(ประโยคหลัก)

ย่อหน้าที่4 (บทสรุป)

18. つまり、タイ国からプラスチックごみの輸入を制限することと政府がプラスチックごみ処理法律を厳しくすることができれば、タイにおけるプラスチックごみ問題が解決できるのではないでしょうか。(ประโยคสรุปเนื้อความและแสดงความคิดเห็น)

จากตัวอย่างที่9 จะเห็นได้ว่าประโยคที่4-6 เป็นประโยคที่ขาดความเป็นเอกภาพกับส่วนโครงสร้างเนื้อเรื่องและบทสรุป กล่าวคือ ผู้อ่านสามารถตีความจากประโยคที่4-6 ได้ว่าเรียงความนี้จะอธิบายวิธีการแก้ปัญหาขยะพลาสติกจากมุมมองที่ว่าการจัดการกับขยะพลาสติกอย่างเหมาะสมเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาที่ดีกว่าการยกเลิกหรือไม่ใช้พลาสติกอย่างไร อย่างไรก็ตามในส่วนเนื้อเรื่องและบทสรุปนั้น ได้กล่าวถึงการจัดการขยะพลาสติกอย่าง

[13] เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาการเกาะเกี่ยวความเฉพาะในย่อหน้าเนื้อเรื่องมีเพียงคนเดียวและไม่มีประเด็นอภิปรายเพิ่มเติม จึงขอไม่ยกตัวอย่างในที่นี้ แต่สามารถอ้างอิงตัวอย่างได้จากตัวอย่างที่11 ซึ่งกล่าวถึงการขาดความเป็นเอกภาพของทั้งโครงสร้างบทนำ เนื้อเรื่องและบทสรุป

เหมาะสมเพียงอย่างเดียว

สำหรับเรียงความที่มีปัญหาการเกาะเกี่ยวความในบทสรุปเพียงอย่างเดียว สามารถอ้างอิงได้ตามตัวอย่างที่10

ตัวอย่างที่10 : เรียงความที่12

ย่อหน้าที่2 (เนื้อเรื่อง)
3. まず、プラスチックごみについての知識を広めることが必要です。(ประโยคหลัก)
ย่อหน้าที่3 (เนื้อเรื่อง)
8. 次にプラスチックをセイノー。(ประโยคหลัก)
ย่อหน้าที่4 (เนื้อเรื่อง)
11. 最後にプラスチックごみに対する政府の方針が必要です。(ประโยคหลัก)
ย่อหน้าที่5 (บทสรุป)
16. 何よりも大切なことは行動を変えることです。(ประโยคแสดงความคิดเห็น)

จากตัวอย่างที่10 จะเห็นได้ว่าประโยคที่16 ในบทสรุป มีเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวข้องกับประโยคหลักในเนื้อเรื่อง กล่าวคือในเนื้อเรื่องได้กล่าวถึงวิธีการแก้ปัญหาขยะพลาสติก 3 ประการคือ การให้ความรู้เกี่ยวกับขยะพลาสติก การไม่ใช้พลาสติก และมาตรการของรัฐบาลเกี่ยวกับขยะพลาสติก แต่ในประโยคที่16 กล่าวว่าสิ่งที่สำคัญกว่าสิ่งอื่นใดคือการเปลี่ยนการกระทำ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงการกระทำดังกล่าวมีเนื้อหาที่ไม่ชัดเจนว่ากลุ่มตัวอย่างหมายถึงสิ่งใด และไม่พบความเชื่อมโยงทางเนื้อหากับ 3 ประเด็นที่ได้กล่าวมา

ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นว่าบทสรุปเป็นโครงสร้างที่กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะมีปัญหาการรักษาความเป็นเอกภาพของเนื้อเรื่องมากที่สุด ดังนั้นในการเรียนการสอนการเขียนเรียงความ การฝึกฝนให้ผู้เรียนเขียนประโยคสรุปและประโยคแสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่ได้กล่าวมาแล้วจึงเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ขอยกตัวอย่างเรียงความที่มีปัญหาการขาดการเชื่อมโยงทางความหมายระหว่างบทนำ เนื้อเรื่องและบทสรุปดังนี้

ตัวอย่างที่11 : เรียงความที่2

ย่อหน้าที่1 (บทนำ)
4. しかし、数日後マリアムがなくなりました。(อธิบายสถานการณ์)
5. それで解剖したと、マリアムの胃の中でプラスチックごみがたくさんあるので、無くなりました。(อธิบายสถานการณ์)
6. ということでこのようなことを予防するために実際にできる解決方法が必要だと思います。(ประโยคใจความสำคัญ)
ย่อหน้าที่2 (เนื้อเรื่อง)
7. タイでのプラスチック問題について原因は何かと考えてみたと、この問題の原因は国民のごみに対する考え方だと思います。(ประโยคหลัก)
ย่อหน้าที่3 (เนื้อเรื่อง)
11. では、どのように変えばいいのでしょうか。(ประโยคหลักในรูปแบบของการตั้งคำถามเข้าสู่คำตอบ)
ย่อหน้าที่4 (บทสรุป)
15. 問題を起させる人がある限り、問題が起こり続くのではないでしょうか。(ประโยคแสดงความคิดเห็น)

จากตัวอย่างที่11 จะเห็นได้ว่า ปัญหาการเกาะเกี่ยวความของเรียงความฉบับนี้อยู่ที่การขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหาทั้งในส่วนบทนำ เนื้อเรื่อง และ บทสรุป ในส่วนบทนำนั้น กล่าวถึงความจำเป็นในการแก้ปัญหาขยะพลาสติกเพื่อป้องกันการตายของสัตว์ทะเล[14] ซึ่งเป็นส่วนที่หลุดออกจากหัวเรื่องตามกรอบการวิเคราะห์หัวข้อที่1 และเป็นแนวคิดที่ไม่สามารถส่งต่อมายังส่วนของเนื้อเรื่องและบทสรุปได้ ส่วนโครงสร้างเนื้อเรื่องในย่อหน้าที่2

[14] ในประโยคที่6 ผู้วิจัยตีความ「このようなこと」ว่าคือการตายของสัตว์ทะเล

ที่กล่าวถึงสาเหตุของขยะพลาสติกนั้นก็ขาดความเชื่อมโยงกับหัวเรื่องและเนื้อหาในย่อหน้าที่1 สำหรับย่อหน้าที่4 ซึ่งเป็นบทสรุปนั้นไม่เชื่อมโยงกับย่อหน้าที่3 ซึ่งกล่าวถึงการแก้ปัญหาขยะพลาสติกและเป็นประเด็นหลักของเรื่อง นอกจากนี้เนื้อหาในย่อหน้าที่4 ยังไม่เชื่อมโยงกับย่อหน้าที่1และ2ด้วย จะเห็นได้ว่าการขาดความเชื่อมโยงทางความหมายทั้งในบทนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุปดังเช่นตัวอย่างที่11 ส่งผลต่อการสื่อสารใจความสำคัญและภาพรวมของสารที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อเป็นอย่างมาก เพราะผู้อ่านไม่สามารถจับประเด็นได้ว่าใจความสำคัญที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อมากที่สุดนั้นคือสิ่งใด ดังนั้นในการเรียนการสอนการเขียนเรียงความ จึงควรเน้นย้ำให้ผู้เรียนทำความเข้าใจว่าใจความสำคัญที่ตนเองต้องการจะสื่อคือสิ่งใด และหมั่นตรวจสอบว่าใจความสำคัญนั้นๆได้ถูกถ่ายทอดไปยังบทนำ เนื้อเรื่องและบทสรุปหรือไม่

5.2.2 การขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหาระดับย่อหน้า

จากตารางที่3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เขียนเนื้อหาบางส่วนออกนอกประเด็นหลักในย่อหน้านั้นๆ หรือมีเนื้อหาขัดแย้งในย่อหน้าเดียวกันจำนวน 6 คน (26.1%) เมื่อวิเคราะห์ตำแหน่งของโครงสร้าง พบข้อผิดพลาดที่โครงสร้างเนื้อเรื่องจำนวน 5 คน และบทสรุปจำนวน 1 คน นอกจากนี้เมื่อวิเคราะห์ลักษณะของการขาดการเชื่อมโยงทางความหมายพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 5 คน เขียนประโยคสนับสนุนหรือประโยคสรุปกว้างกว่าประโยคหลัก และ กลุ่มตัวอย่าง 1 คน เขียนประโยคสนับสนุนและประโยคสรุปขัดแย้งกับประโยคหลัก จะเห็นได้ว่าสาเหตุหลักของการขาดความเป็นเอกภาพระดับย่อหน้าคือเนื้อหาบางส่วนออกนอกประเด็นที่กล่าวถึงไว้ในประโยคหลักของย่อหน้านั้นๆ และขอยกตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่12 : เรียงความที่5

ย่อหน้าที่2 (เนื้อเรื่อง)
7. 解決方法の一つはビニール袋を使わないようにすることです。(ประโยคหลัก)
10. また、ビニール袋を持っていたら、捨てないで使う方法を考えたほうがいいです。(ประโยคสนับสนุน)
11. 例えば、ビニール袋で家具をかぶって、埃から守ることなどです。(ประโยคสนับสนุน)

จากตัวอย่างที่12 ประโยคหลักกล่าวว่า วิธีการแก้ไขปัญหาประการหนึ่งคือการพยายามไม่ใช้ถุงพลาสติก แต่ในประโยคที่10และ11 ซึ่งเป็นประโยคสนับสนุนของประโยคหลักที่7 กล่าวถึงวิธีการใช้ถุงพลาสติกที่มีแล้วให้เกิดประโยชน์พร้อมยกตัวอย่าง การเขียนในลักษณะดังกล่าวทำให้เนื้อความในประโยคที่10และ11กว้างกว่าขอบเขตของประโยคหลัก

เนื่องจากการขาดความเป็นเอกภาพในระดับย่อหน้ามักเกิดจากการที่เนื้อหาในประโยคสนับสนุนหรือประโยคสรุปกว้างกว่าประโยคหลัก ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางต่อการสอนการเขียนเรียงความ 2 แนวทางคือ 1. ผู้เขียนควรตระหนักในขอบเขตของเนื้อหาทั้งในประโยคหลัก ประโยคสนับสนุน และประโยคสรุปอยู่เสมอ 2. หากผู้เขียนพบว่าประโยคสนับสนุนมีเนื้อหาที่กว้างกว่าประโยคหลัก อาจแก้ไขโดยการเขียนประโยคหลักให้มีขอบเขตที่กว้างขึ้น จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหานี้ มีแนวโน้มที่จะแก้ไขได้โดยการเขียนประโยคหลักให้กว้างขึ้นหรือมีเนื้อหาที่ครอบคลุมประโยคสนับสนุน

5.3 การลำดับเนื้อหามีความวกวนหรือซ้ำซ้อน

ในตารางที่3 พบกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาการลำดับเนื้อหามีความวกวนหรือซ้ำซ้อนจำนวน 11 คน (47.8%) ซึ่ง

ถือเป็นจำนวนเกือบครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด อีกทั้งยังเป็นหัวข้อที่มีผลการวิจัยสอดคล้องกับสมเกียรติ (2547) ที่ว่าปัญหาการเขียนเนื้อความวกวนหรือซ้ำซ้อนมักพบได้บ่อยในเรียงความของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น จากการวิเคราะห์ลักษณะปัญหาในหัวข้อย่อยที่3.1และ3.2 พบกลุ่มตัวอย่างที่มีข้อผิดพลาดจำนวน 5 คน (21.7%) และ 6 คน (26.1%) ตามลำดับ

5.3.1 เนื้อหาในย่อหน้าใหม่วกวนหรือซ้ำซ้อนกับเนื้อหาที่ได้กล่าวไปแล้ว

ในเรียงความของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 คน ที่เขียนเนื้อหาในย่อหน้าใหม่ซึ่งขาดการเชื่อมโยงความที่ดีและมีเนื้อหาที่วกวนหรือซ้ำซ้อนกับเนื้อหาที่ได้กล่าวไปแล้ว พบปัญหาระหว่างย่อหน้าบทนำกับย่อหน้าแรกของเนื้อเรื่อง จำนวน 3 คน และย่อหน้าสุดท้ายของเนื้อเรื่องกับย่อหน้าสรุปจำนวน 5 คน ขอยกตัวอย่างทั้ง 2 กรณีดังนี้

ตัวอย่างที่13 : เรียงความที่13

ย่อหน้าที่1 (บทนำ)
1. 世界中にはごみの問題がかなり深刻な問題になっています。 (อธิบายสถานการณ์)
2. 特に、プラスチックごみの問題です。(อธิบายสถานการณ์)
3. タイにもプラスチックごみの問題もどんどんひどくなります。(อธิบายสถานการณ์)
4. 特に、問題を解決するために、どういう方法があるのでしょう。(ประโยคใจความสำคัญในรูปแบบของการตั้งคำถามเข้าสู่คำตอบ)

ย่อหน้าที่2 (เนื้อเรื่อง)
5. タイにおけるプラスチックごみの問題は環境だけでなく、人にも、動物にも悪い影響しています。(ประโยคสนับสนุน)
6. このままプラスチックごみの問題が続いていると、さらにひどくなります。(ประโยคสนับสนุน)
7. 問題の原因は我々人間からです。(ประโยคสนับสนุน)
8. この問題の解決するために、色々な方法があります。(ประโยคหลัก)

จากตัวอย่างที่13 จะเห็นได้ว่าเนื้อความในประโยคสุดท้ายของย่อหน้าที่1และประโยคแรกของย่อหน้าที่2 ไม่ต่อเนื่องกัน กล่าวคือประโยคแรกของย่อหน้าที่2 ควรจะกล่าวถึงวิธีการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกเพื่อให้สอดคล้องกับประโยคสุดท้ายของย่อหน้าที่1 ที่ว่าเพื่อจะแก้ปัญหานี้มีวิธีการอย่างไรบ้าง นอกจากนี้เนื้อหาในย่อหน้าที่2 ยังมีความวกวนหรือซ้ำซ้อนกับย่อหน้าที่1 เพราะในประโยคที่5-7 มีลักษณะเหมือนการอธิบายสถานการณ์ในประโยคที่1-3 และประโยคที่8 คล้ายกับการกล่าวประโยคใจความสำคัญในประโยคที่4 ซ้ำอีกครั้ง

ส่วนตัวอย่างที่14 ด้านล่างนี้ เป็นกรณีปัญหาของเนื้อหาระหว่างย่อหน้าสุดท้ายของเนื้อเรื่องและย่อหน้าสรุป

ตัวอย่างที่14 : เรียงความที่14

ย่อหน้าที่2 (เนื้อเรื่อง)
15. それで、プラスチックを減らすために、コーヒー用のマイカップを持つべきだ。(ประโยคสรุปประเด็นที่2)

ย่อหน้าที่3 (บทสรุป)
16. プラスチックが生活に便利で、タイに普及している。(อธิบายสถานการณ์)
17. しかし、プラスチックがごみになったら、環境は汚染される問題が発生している。(อธิบายสถานการณ์)
18. そこで、プラスチックごみの問題の解決方法を考えなければならない。(ประโยคใจความสำคัญ)
19. プラスチックごみの問題の解決方法はプラスチックバッグのかわりにエコバッグを使うこと、そして、コーヒーを買うときにコーヒー用のマイカップを持つことである。(ประโยคสรุป)

จากตัวอย่างที่14 จะเห็นได้ว่าเนื้อความในประโยคสุดท้ายของย่อหน้าที่2 (เนื้อเรื่อง) และประโยคสุดท้ายของย่อหน้าที่3 (บทสรุป) ไม่ต่อเนื่องกัน และวิธีการเขียนบทสรุปที่เขียนโดยนำเนื้อความในบทนำมากล่าวซ้ำอีกครั้ง

ในประโยคที่16-18 ก่อนที่จะสรุปเนื้อหาที่ได้กล่าวไว้ในย่อหน้าที่2 ในประโยคที่19 ส่งผลให้เนื้อความในบทสรุปซ้ำซ้อนกับเนื้อหาในบทนำ

จากการวิเคราะห์รายละเอียดปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า การที่กลุ่มตัวอย่างบางส่วนมีแนวโน้มจะเขียนบทนำซ้ำซ้อนในย่อหน้าแรกของเนื้อเรื่องและในบทสรุปนั้น อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างเข้าใจว่าการเขียนเนื้อความในส่วนเนื้อเรื่องหรือบทสรุปจำเป็นจะต้องกล่าวถึงบทนำอีกครั้งเพื่อย้ำความในสิ่งที่ได้กล่าวมาแล้ว หรืออาจเป็นเพราะการเริ่มเขียนเนื้อความในส่วนเนื้อเรื่องและบทสรุปด้วยประโยคสนับสนุน ทำให้กลุ่มตัวอย่างจับประเด็นที่ต่อเนื่องกับย่อหน้าก่อนได้ยาก ในการเรียนการสอนการเขียนเรียงความ จึงควรเน้นย้ำให้ผู้เรียนตระหนักและระวังการเขียนเนื้อหาที่วกวนและซ้ำซ้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างย่อหน้าดังกล่าว และทำความเข้าใจว่าการเชื่อมโยงทางความหมายที่ดีไม่ใช่การเขียนเนื้อหาซ้ำ แต่คือการเขียนเนื้อความที่มีสารที่เกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับย่อหน้าที่ได้กล่าวไปแล้ว

5.3.2 การเรียงลำดับเนื้อหาในย่อหน้าเดียวกันวกวนหรือซ้ำซ้อน

จากการวิเคราะห์รายละเอียดเรียงความของกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาในการเรียงลำดับเนื้อหาในย่อหน้าเดียวกันโดยขาดการเชื่อมโยงทางความหมายที่ดี และมีเนื้อหาที่วกวนหรือซ้ำซ้อนจำนวน 6 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่าง 4 คน เขียนย่อหน้าเนื้อเรื่องโดยลำดับประโยคเป็นประโยคใจความหลัก ประโยคสนับสนุน ประโยคสรุป และกลับมายังประโยคสนับสนุนอีกครั้ง ทำให้เนื้อหามีความวกวน ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีก 2 คน เขียนหลายประเด็นในย่อหน้าเดียวกันแต่ลำดับประโยคของประเด็นต่างๆไม่เหมือนกัน โดยขอแสดงตัวอย่างทั้ง 2 กรณี ดังนี้

ตัวอย่างที่15 : เรียงความที่6

ย่อหน้าที่3 (เนื้อเรื่อง)

12. 二つ目の解決方法はステンレスで作られたガラスやストローを使うことです。(ประโยคหลัก)
13. ニュースによると亀がプラスチックストローを食べて死んだそうです。(ประโยคสนับสนุน)
14. ですから、アマゾンやスターバックなどの飲食製造業会社はお客様にガラスやストローを再利用させるためにステンレスで作られたガラスやストローを売っています。(ประโยคสนับสนุน)
15. それに、お客様が自分のガラスを持ってくれれば、割引を受けます。(ประโยคสนับสนุน)
16. ですから、プラスチックガラスの数が少なくなります。(ประโยคสรุป)
17. なぜなら、お客様がプラスチックガラスの代わりに自分のグラスを使うからです。 (ประโยคสนับสนุน)

จากตัวอย่างที่15 จะเห็นได้ว่า หากเขียนเนื้อความในประโยคที่17 ซึ่งเป็นข้อมูลและรายละเอียดก่อนประโยคที่16 ซึ่งเป็นประโยคสรุปหรือประโยคที่แสดงผลลัพธ์ของการกระทำ จะทำให้การเชื่อมโยงทางความหมายของย่อหน้าที่3 มีความสอดคล้องชัดเจนขึ้น แต่การเขียนประโยคสนับสนุนหลังประโยคสรุปอีกครั้งในลักษณะดังกล่าวนี้ ทำให้ผู้อ่านเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างประโยคที่17 ซึ่งเป็นประโยคสนับสนุนกับประโยคอื่นๆได้ยากขึ้น

ตัวอย่างที่16 : เรียงความที่4

ย่อหน้าที่2 (เนื้อเรื่อง)

4. プラスチックごみがタイだけでなく、世界の深刻な問題になっていることを知っている人は多くいますが、知っているからこそこの問題を無くしようとしている人は少ないです。 (ประโยคสนับสนุนของประเด็นที่1)
8. したがって、プラスチック製品の消費を減少したり、やめたりして世界を守ろうという意識をタイ人につける必要があります。(ประโยคหลักของประเด็นที่1)
9. しかし、できたプラスチックごみを管理することも大切です。 (ประโยคหลักของประเด็นที่2)
10. プラスチックごみを全て無くすことはできませんが、少なくとも量が減らすべきです。(ประโยคสนับสนุนของประเด็นที่2)

จากตัวอย่างที่16 จะเห็นได้ว่าในย่อหน้าเนื้อเรื่องนี้มี 2 ประเด็นหลักอยู่ในย่อหน้าเดียวกัน แต่มีโครงสร้างต่างกัน กล่าวคือประเด็นที่1 เขียนประโยคสนับสนุนก่อนประโยคหลัก ส่วนประเด็นที่2 เขียนประโยคหลักก่อนประโยคสนับสนุน การเขียนประเด็นหลักมากกว่า 1 ประเด็นในย่อหน้าเดียวกันโดยเรียงลำดับโครงสร้างย่อยที่แตกต่างกันนี้ ทำให้ผู้อ่านจับประเด็นได้ยาก ซึ่งส่งผลให้การเชื่อมโยงความหมายในย่อหน้านั้นๆไม่ชัดเจนเท่าที่ควร

แม้ว่าการเรียงลำดับเนื้อความในแต่ละย่อหน้า อาจไม่มีผลต่อความเป็นเอกภาพของเนื้อหา ตราบใดที่เนื้อหาที่เขียนมีความเกี่ยวข้องกัน แต่การเรียงลำดับเนื้อหาที่เป็นลำดับขั้นตอนและไม่วกวนหรือซ้ำซ้อน มีผลอย่างมากต่อการช่วยให้ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรียงความหรือใจความหลักของย่อหน้านั้นๆได้ดีขึ้น ดังนั้นในการเรียนการสอนการเขียนเรียงความ ผู้วิจัยเห็นว่าการเรียงลำดับประโยคในย่อหน้าเนื้อเรื่อง โดยเขียนประโยคหลักก่อนประโยคสนับสนุนเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนลำดับความได้ง่ายขึ้นและส่งผลให้การเชื่อมโยงทางความหมายในย่อหน้านั้นๆดีขึ้นด้วย และหลังประโยคสรุปไม่ควรเขียนเนื้อความเพิ่มเติม นอกจากนี้หากเขียนเนื้อหาหลายประเด็นในย่อหน้าเดียวกัน ควรเขียนโครงสร้างย่อยของแต่ละประเด็นให้เป็นไปในรูปแบบเดียวกัน

5.4 การขาดความเป็นเอกภาพในด้านการใช้คำศัพท์และรูปประโยค

จากตารางที่3 มีกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาการขาดความเป็นเอกภาพในด้านการใช้คำศัพท์และรูปประโยค จำนวน 8 คน (34.8%) แต่ไม่พบกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาในหัวข้อที่4.2 การขาดความเป็นเอกภาพในการลำดับคำ ดังนั้นจึงจะขอกล่าวถึงรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลเฉพาะในหัวข้อที่4.1 การขาดความเป็นเอกภาพของการใช้คำศัพท์ที่เป็นคำสำคัญของเรียงความ และหัวข้อที่4.3 การขาดความเป็นเอกภาพของรูปประโยคที่เป็นประโยคสำคัญของเรียงความ ซึ่งเป็นหัวข้อที่มีกลุ่มตัวอย่างผิดพลาดจำนวน 4 คน (17.4%) และ 5 คน (21.7%) ตามลำดับ

5.4.1 การขาดความเป็นเอกภาพของการใช้คำศัพท์ที่เป็นคำสำคัญของเรียงความ

กลุ่มตัวอย่างที่มีข้อผิดพลาดในด้านการขาดความเป็นเอกภาพของการใช้คำศัพท์ที่เป็นคำสำคัญของเรียงความทั้ง 4 คน มีแนวโน้มที่จะใช้คำศัพท์สำคัญในส่วนบทสรุปไม่ตรงกับคำศัพท์เดิมที่ได้กล่าวไปแล้วในบทนำหรือเนื้อเรื่อง ซึ่งส่งผลให้ผู้อ่านต้องตีความว่าคำศัพท์ที่ปรากฏในบทสรุปหมายถึงสิ่งเดียวกับที่กลุ่มตัวอย่างได้กล่าวมาแล้วหรือไม่ จึงเป็นผลทำให้การเชื่อมโยงทางความหมายไม่ชัดเจน

ตัวอย่างที่17 : เรียงความที่4

ย่อหน้าที่1 (บทนำ)
3. しかし、この問題を解決するために最もすべきことは、タイ人に地球環境を守る意識を作ることと、プラスチックごみの管理制度を改革することです。 (ประโยคใจความสำคัญ)
ย่อหน้าที่2 (เนื้อเรื่อง)
9. しかし、できたプラスチックごみを管理することも大切です。 (ประโยคหลักของประเด็นที่2)
ย่อหน้าที่3 (บทสรุป)
16. また、プラスチック製品をやめる同時に、できたプラスチックごみをリサイクルしたら、量が少なくなって、環境がよくなるはずです。 (ประโยคสรุปประเด็นที่2)

จากตัวอย่างที่17 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเลือกใช้คำว่า「プラスチックごみの管理制度」หรือ “การปฏิรูประบบการจัดการขยะพลาสติก” ในย่อหน้าบทนำและเนื้อเรื่อง แต่ในย่อหน้าสรุป กลุ่มตัวอย่างเปลี่ยนมาใช้คำว่า「リサイクル」หรือ “การรีไซเคิลขยะพลาสติก” ซึ่งเป็นผลทำให้ผู้อ่านอาจสับสนว่าการรีไซเคิลขยะพลาสติกเป็นประเด็นใหม่

หรือเป็นประเด็นเดียวกับการปฏิรูประบบการจัดการขยะพลาสติก ในการเรียนการสอนการเขียนเรียงความ โดยปกติครูผู้สอนมักจะสอนวิธีการเขียนใจความเดิมใหม่ โดยใช้วิธีการเขียนที่ไม่เหมือนกับประโยคที่ได้กล่าวมาแล้ว เพื่อความหลากหลายของสำนวนการเขียน แต่ผู้สอนควรเน้นย้ำเรื่องการรักษาการใช้คำศัพท์ที่เป็นคำสำคัญของเรื่องให้คงที่ตลอดทั้งเรื่อง เพื่อช่วยเชื่อมโยงความหมายของเนื้อเรื่องทั้งหมดให้มีความเป็นเอกภาพได้ดียิ่งขึ้น

5.4.2 การขาดความเป็นเอกภาพของรูปประโยคที่เป็นประโยคสำคัญของเรียงความ

ในตารางที่3 พบกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาด้านการขาดความเป็นเอกภาพของรูปประโยคที่เป็นประโยคสำคัญของเรียงความจำนวน 5 คน โดยงานวิจัยนี้ได้มุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์การใช้คำสันธานแสดงลำดับในประโยค (並列の接続詞) ในประโยคที่บอกประเด็นการแก้ปัญหาขยะพลาสติก ขอยกตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่างที่18 : เรียงความที่21

ย่อหน้าที่2 (เนื้อเรื่อง)
4. その方法はまず、プラスチック製品を再利用することだ。 (ประโยคหลักของประเด็นที่1)
10. 次の方法は、政府側にあります。(ประโยคหลักของประเด็นที่2)

จากตัวอย่างที่18 จะเห็นได้ว่าคำสันธานแสดงลำดับคือ「その方法はまず」และ「次の方法」นั้น แม้ว่าคำว่า「まず」และ「次」จะอยู่ในกลุ่มเดียวกัน แต่การเรียงลำดับกลุ่มคำนั้นไม่ถูกต้อง เป็นผลให้ผู้อ่านสับสนได้ง่ายว่าประโยคที่4และ10 มีความเชื่อมโยงทางความหมายต่อกันหรือไม่ กล่าวคือทั้ง 2 ประโยค เป็นประโยคที่บอกลำดับประเด็นวิธีการแก้ปัญหาขยะพลาสติกหรือไม่ ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นนั้น มีความจำเป็นจะต้องเน้นย้ำให้ผู้เรียนใช้คำสันธานแสดงลำดับที่ถูกต้องและเรียงลำดับรูปประโยคหรือคำแวดล้อมให้ถูกต้องด้วย เพื่อช่วยในด้านการบอกจำนวนประเด็นและลำดับที่ผู้เขียนต้องการจะถ่ายทอด

6. บทสรุป

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยปัญหาการเกาะเกี่ยวความในเรียงความภาษาญี่ปุ่น ที่เขียนโดยผู้เรียนที่เรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกในมหาวิทยาลัยนั้น ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยทั้งสิ้น 2 ประเด็น ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยดังนี้

1. ด้านปัญหาการเกาะเกี่ยวความซึ่งวิเคราะห์จากโครงสร้างเรียงความพบว่า โดยภาพรวมผู้เรียนมีความเข้าใจโครงสร้างเรียงความทั้งในระดับโครงสร้างใหญ่และโครงสร้างย่อย เข้าใจการเขียนประโยคใจความสำคัญของเรียงความ ตลอดจนประโยคหลักและประโยคสนับสนุนของแต่ละย่อหน้า อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความหรือความเป็นเอกภาพของเนื้อหาแล้ว สามารถสรุปปัญหาได้ 4 ประเด็นหลักตามกรอบการวิเคราะห์ โดยปัญหาที่พบมากที่สุดคือการขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับเนื้อเรื่ององค์รวม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมักเขียนบทสรุปหรือบทนำไม่สอดคล้องกับใจความสำคัญหรือประเด็นหลักในย่อหน้าอื่นๆ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาการขาดความเป็นเอกภาพในทุกโครงสร้างนั้นมีจำนวนน้อย ด้านปัญหาการขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อเรื่องระดับย่อหน้านั้น พบการเขียนประโยคสนับสนุนหรือประโยคสรุปกว้างกว่าประเด็นหลัก ปัญหาอันดับที่2 คือการที่ใจความสำคัญและเนื้อหาไม่สอดคล้องกับหัวเรื่องเรียงความ กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มในการเขียนเนื้อหากว้างกว่าหัวเรื่องเรียงความ ซึ่งพบปัญหานี้ทั้งในประโยคใจความสำคัญ ประโยคหลัก และประโยคสนับสนุน

ปัญหาอันดับที่3 คือการลำดับเนื้อหามีความวกวนหรือซ้ำซ้อน ซึ่งพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มในการเขียนเนื้อหาคล้ายบทนำซ้ำอีกครั้งในย่อหน้าเนื้อเรื่องหรือบทสรุป นอกจากนี้จากการวิเคราะห์รายละเอียดการเขียนเนื้อหาวกวนหรือซ้ำซ้อนของเนื้อหาในย่อหน้าเดียวกัน พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างเขียนประโยคสนับสนุนหลังประโยคสรุป อีกทั้งเมื่อเขียนเนื้อหาหลายประเด็นในย่อหน้าเดียวกัน พบปัญหาการลำดับชนิดประโยคของประเด็นต่างๆไม่เหมือนกัน ปัญหาอันดับที่4 คือการขาดความเป็นเอกภาพในด้านการใช้คำศัพท์และรูปประโยคที่สำคัญของเรียงความ ด้านการใช้คำศัพท์พบว่าในย่อหน้าสรุป กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะใช้คำศัพท์สำคัญที่แตกต่างจากที่กล่าวไว้ในบทนำหรือเนื้อเรื่อง ส่วนด้านรูปประโยคนั้น พบปัญหาการใช้คำสันธานแสดงลำดับที่ยังมีข้อผิดพลาดอยู่

2. ด้านการข้อเสนอแนะต่อการเรียนการสอนการเขียนเรียงความภาษาญี่ปุ่นนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าการนำมุมมองเรื่องการเกาะเกี่ยวความหรือการรักษาความเป็นเอกภาพของเนื้อเรื่องเข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการสอนนั้นเป็นสิ่งจำเป็น กล่าวคือจำเป็นต้องให้ผู้เรียนตระหนักถึงโครงสร้างเรียงความ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างหัวเรื่อง ประโยคใจความสำคัญ ประโยคหลัก และประโยคสนับสนุนทุกๆประโยค ซึ่งทักษะดังกล่าวสามารถเริ่มฝึกได้ตั้งแต่การเขียนเรียงความชั้นต้น นอกจากนี้ผู้วิจัยขอเสนอให้การเขียนเรียงความที่มีเนื้อหาเป็นเอกภาพเป็นเป้าหมายหนึ่งในการเรียนการสอนการเขียนเรียงความภาษาญี่ปุ่น โดยสามารถนำกรอบการวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความทั้ง 4 ประเด็น ซึ่งได้อธิบายการเกาะเกี่ยวความหรือการรักษาความเป็นเอกภาพของเนื้อหาไว้อย่างเป็นรูปธรรม มาเป็นแนวทางในการสอนหรือการแนะนำผู้เรียนต่อไปได้ กรอบการวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความข้างต้น ซึ่งก็คือก็แนวทางการเขียนเรียงความให้มีเนื้อหาที่เป็นเอกภาพ ได้แก่ 1.ใจความสำคัญและเนื้อเรื่องสอดคล้องกับหัวข้อเรียงความ 2. รักษาความเป็นเอกภาพของใจความสำคัญตลอดทั้งเรื่องและรักษาความเป็นเอกภาพของประเด็นหลักในระดับย่อหน้า 3. ลำดับเนื้อเรื่องให้มีการเชื่อมโยงทางความหมายที่ดีและไม่วกวกหรือซ้ำซ้อน 4. คำศัพท์และรูปประโยคที่สำคัญต้องสอดคล้องกันตลอดทั้งเรื่อง สำหรับแนวโน้มลักษณะข้อผิดพลาดด้านการเกาะเกี่ยวความของผู้เรียนในหัวข้อต่างๆซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายไปในส่วนผลการวิจัยและอภิปรายนั้น สามารถนำไปใช้เป็นข้อสังเกตและข้อพึงระวังเพื่อใช้ในการเขียนเรียงความที่มีการเชื่อมโยงทางความหมายที่ดีได้

ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น งานวิจัยฉบับนี้มุ่งศึกษาปัญหาการเกาะเกี่ยวความในเรียงความภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกในระดับมหาวิทยาลัย โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลวิจัยอันได้แก่ กรอบการวิเคราะห์ปัญหาการเกาะเกี่ยวความหรือแนวทางการรักษาความเป็นเอกภาพในเรียงความ และปัญหาที่พบต่างๆจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียนเรียงความภาษาญี่ปุ่น แม้ว่างานวิจัยฉบับนี้จะวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในด้านจำนวนเรียงความ ซึ่งหากสามารถเพิ่มจำนวนเรียงความในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ก็จะทำให้เห็นแนวโน้มของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีข้อผิดพลาดในหัวข้อต่างๆได้ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างก็เป็นสิ่งที่ควรเพิ่มเติมในงานวิจัยด้านนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสอบถามกลุ่มตัวอย่างในส่วนของความหมายหรือการตีความบางประโยคที่เข้าใจยาก ตลอดจนเป้าหมายในการเขียนเรียงความ การนำสิ่งที่ได้เรียนมาประยุกต์ใช้และปัญหาอุปสรรคในการเขียนเรียงความ

เอกสารอ้างอิง (References)

จันทิมา อังคพณิชกิจ. (2561). *การวิเคราะห์ข้อความ.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมเกียรติ เชวงกิจวณิช. (2547). การเชื่อมประโยคในเรียงความภาษาญี่ปุ่นของผู้ศึกษาภาษาญี่ปุ่นชาวไทย. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่4*(1), 48-67

สมเกียรติ เชวงกิจวณิชและชิซุกุ ยานางิซาวะ. (2560). *เทคนิคพื้นฐานการเขียนเรียงความภาษาญี่ปุ่น*. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

De Beaugrande, R.A. & Dressler, W.U. (1981). *Introduction to text linguistics*. London: Longman.

Halliday, M.A.K. & Hasan, R. (1976). *Cohesion in English.* London: Longman.

浅井美恵子 (2002).「日本語作文における文の構造の分析―日本語母語話者と中国語母語の上級日本語学習者の作文比較―」『日本語教育』115. 51-60.

石黒圭 (2011). 「文章理解における一貫性の把握について」『一橋大学国際教育センター紀要』2, 3-11.

石黒圭・筒井千絵 (2009).『留学生のためのここが大切文章表現のルール』スリーエーネットワーク.

池田嘉彦 (1983).「テクストとテクストの構造」『日本語教育指導参考書11　談話の研究と教育Ⅰ』7-42. 国立国語研究所.

門脇薫 (1999).「初級における作文指導―談話展開を考慮した作文教材の試み―」『日本語教育』102, 50-59.

小森万里・内藤真理子 (2015).「アカデミック・ライティングにおける一貫性とは―学習者・教員双方がレポート評価に利用できるチェックリストの提案―」『日本語・日本語教育研究』6, 205-220.

小森万里・内藤真理子 (2016).「アカデミック・ライティングにおける重複がもたらす冗長性を回避するための方策―卓立性・結束性・論理性・一貫性の観点からの分析―『日本語教育』164, 1-16.

田代ひとみ (2009). 「読み手の評価別に見た日本語学習者の意見文の問題点」『横浜国立大学留学生センター教育研究論集』16, 75-97.

田中真理・阿部新 (2014).『Good Writingへのパスポート―読み手と構成を意識した日本語ライティング―』くろしお.

田中真理・坪根由香里・初鹿野阿れ (1998).「第二言語としての日本語における作文評価基準―日本語教師と一般日本人の比較―」『日本語教育』96, 1-12.

田中真理・坪根由香里 (2011).「第二言語としての日本語小論文におけるGood Writing評価－そのプロセスと決定要因」『社会言語科学』14(1), 210-222.

張珍華 (2012).「中級日本語学習者の推敲作文における結束性の分析―『総合活動型日本語教』の教室活動を対象に―」『日本文化研究』42, 421-437.

長谷川哲子・堤良一 (2012). 「意見文の分かりやすさを決めるのは何か?：大学教員による作文評価を通じて」『関西学院大学日本語教育センター紀要』1, 7-18.

Pattarawan Youyen・太田卓志・山口雅代・吉田直子 (2002). 中級作文におけるタイ人学習者の誤用分析―チェンマイ大学日本語科の学習者を例として―」『国際交流基金バンコク日本語センター紀要』5, 97-112.

藤森弘子 (2005).「結束性の観点からみた初級日本語学習者の作文」『東京外国語大学留学生日本語教育センター論集』31, 95-109.

森本一樹 (2016).「中級日本語学習者の作文における語彙使用の誤用と問題点」『日本語学習者の母語・地域性をふまえた日本語教育研究』2, 99-106.

หน่วยงานผู้แต่ง: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Affiliation: Faculty of Humanities, Kasetsart University

Corresponding email: kulrum@hotmail.com

Received: 2021/12/20

Revised: 2022/02/07

Accepted: 2022/03/23